



PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

---

*Dokument z posiedzenia*

---

**A7-0141/2012**

20.4.2012

# **SPRAWOZDANIE**

w sprawie UE i Chin: brak równowagi w handlu?  
(2010/2301(INI))

Komisja Handlu Międzynarodowego

Sprawozdawczyni: Marielle De Sarnez

RR\899706PL.doc

PE478.356v03-00

**PL**

*Zjednoczona w różnorodności*

**PL**

## SPIS TREŚCI

	<b>Strona</b>
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO .....	3
UZASADNIENIE .....	15
OPINIA KOMISJI ROZWOJU .....	20
OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH .....	28
OPINIA KOMISJI PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII .....	32
OPINIA KOMISJI RYNKU WEWNĘTRZNEGO I OCHRONY KONSUMENTÓW .....	38
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI .....	42

## PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

### w sprawie UE i Chin: brak równowagi w handlu?

(2010/2301(INI))

*Parlament Europejski,*

- uwzględniając art. 2, 3, 6 i 21 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 153, 191, 207 i 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 12, 21, 28, 29, 31 i 32 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając protokół w sprawie przystąpienia Chińskiej Republiki Ludowej do Światowej Organizacji Handlu z dnia 23 listopada 2001 r.,
- uwzględniając swą rezolucję z dnia 5 lutego 2009 r. oraz sprawozdanie Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Zewnętrznej z lipca 2011 r. w sprawie stosunków handlowych i gospodarczych z Chinami<sup>1</sup>,
- uwzględniając wspólne oświadczenie trzynastego szczytu UE-Chiny, który odbył się w Brukseli w dniu 6 października 2010 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Handel, wzrost i polityka światowa – polityka handlowa jako kluczowy element strategii Europa 2020” (COM(2010)0612) oraz swą rezolucję z dnia 27 września 2011 r. w sprawie nowej polityki handlowej dla Europy w ramach strategii „Europa 2020”<sup>2</sup>,
- uwzględniając swą rezolucję z dnia 19 lutego 2008 r. w sprawie strategii UE na rzecz łatwiejszego dostępu do rynku dla europejskich eksporterów<sup>3</sup>,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1225/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Wspólnoty Europejskiej oraz komunikat Komisji z dnia 6 grudnia 2006 r. pt. „Europa w erze globalizacji – Europejskie instrumenty ochrony handlu w kontekście zmian w gospodarce światowej”,
- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Jednolity rynek w obszarze praw własności intelektualnej” z dnia 24 maja 2011 r., wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie egzekwowania przepisów celnych w zakresie praw własności intelektualnej (COM(2011)0285), sprawozdanie Komisji z dnia 14 lipca 2011 r. w sprawie egzekwowania przez europejskich urzędników celnych praw własności intelektualnej oraz swą rezolucję z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie wpływu podrabiania towarów na handel międzynarodowy,

<sup>1</sup> Dz.U. C 67E z 18.3.2010, s. 132.

<sup>2</sup> Teksty przyjęte, P7\_TA(2011)0412.

<sup>3</sup> Dz.U. C 184 E z 6.8.2009, s. 16

- uwzględniając sprawozdanie WTO z dnia 5 lipca 2011 r. w sprawie środków wywozowych dotyczących eksportu z Chin różnych surowców oraz swą rezolucję z dnia 13 września 2011 r. w sprawie skutecznej strategii europejskiej w zakresie surowców<sup>1</sup>,
- uwzględniając swą rezolucję z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie barier w handlu i inwestycjach<sup>2</sup>,
- uwzględniając swą rezolucję z dnia 6 kwietnia 2011 r. w sprawie przyszłej europejskiej polityki inwestycji międzynarodowych<sup>3</sup>,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw w międzynarodowych umowach handlowych<sup>4</sup>, w sprawie praw człowieka oraz norm społecznych i środowiskowych w międzynarodowych umowach handlowych<sup>5</sup> oraz w sprawie międzynarodowej polityki handlowej w kontekście nadrzędnych potrzeb związanych ze zmianami klimatu<sup>6</sup>,
- uwzględniając swą rezolucję z dnia 24 kwietnia 2008 r. pt. „Ku zreformowanej Światowej Organizacji Handlu”<sup>7</sup> oraz swą rezolucję z dnia 14 września 2011 r. dotyczącą stanu negocjacji w sprawie dauhańskiej agendy rozwoju<sup>8</sup>,
- uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego pt. „EU – Chiny: bliższe partnerstwo, większa odpowiedzialność” (COM(2006)0631) oraz towarzyszący mu dokument programowy w sprawie handlu i inwestycji UE-Chiny – Konkurencja i partnerstwo (COM(2006)0632),
- uwzględniając rezolucję z dnia 5 lutego 2009 r. w sprawie wzmocnienia roli europejskich MŚP w handlu międzynarodowym<sup>9</sup>,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 23 października 2011 r. oraz końcową deklarację ze szczytu G20: „Budowa wspólnej przyszłości: wzmocnienie działań zbiorowych z korzyścią dla wszystkich”, złożoną w Cannes w dniu 4 listopada 2011 r.,
- uwzględniając białą księgę rządu chińskiego z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie chińsko-afrykańskiej współpracy gospodarczej i społecznej,
- uwzględniając art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego oraz opinie Komisji Rozwoju, Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, a także Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A7–0141/2012),

<sup>1</sup> Teksty przyjęte, P7\_TA(2011)0364.

<sup>2</sup> Teksty przyjęte, P7\_TA(2011)0565.

<sup>3</sup> Teksty przyjęte, P7\_TA(2011)0141.

<sup>4</sup> Dz.U. C 99E z 3.4.2012, s. 101.

<sup>5</sup> Dz.U. C 99E z 3.4.2012, s. 31.

<sup>6</sup> Teksty przyjęte, P7\_TA(2010)0445.

<sup>7</sup> Dz.U. C 259E z 29.10.2009, s. 77.

<sup>8</sup> Teksty przyjęte, P7\_TA(2011)0380.

<sup>9</sup> Dz.U. C 67E z 18.3.2010, s. 101.

- A. mając na uwadze, że Chiny przystąpiły do WTO w 2001 r., a następnie stały się największym na świecie eksporterem towarów (w 2010 r. wywóz z Chin stanowił 10,36% światowego wywozu) oraz drugą potęgą gospodarczą na świecie;
- B. mając na uwadze, że UE jest pierwszym odbiorcą eksportu z Chin, który w 2010 r. wzrósł o 39,5% w porównaniu z rokiem 2009, a także mając na uwadze, że Chiny są drugim co do wielkości partnerem handlowym UE;
- C. mając na uwadze, że UE zajęła miejsce Japonii, będącej dotąd największym źródłem przywozu Chin, a także mając na uwadze, że rosnący przywóz Chin miał zasadnicze znaczenie dla wyników gospodarczych osiągniętych niedawno przez państwa członkowskie UE ukierunkowane na wywóz, takie jak Niemcy;
- D. mając na uwadze, że szybszy rozwój gospodarki kraju i jego członkostwo w WTO wiążą się, poza istotnymi korzyściami, również z większą odpowiedzialnością Chin w zakresie odgrywania pełnej i pozytywnej roli w światowej gospodarce, w tym w Międzynarodowym Funduszu Walutowym (MFW) i Grupie Banku Światowego;
- E. mając na uwadze, że od czasu podpisania umowy o współpracy między UE i Chinami w 1985 r. dwustronne stosunki handlowe znacznie się rozwinęły, a zatem niezwykle istotne jest jej dostosowanie do bieżącej sytuacji gospodarczej; mając na uwadze, że Komisja Europejska przyjęła swoją główną strategię wobec Chin w 2006 r. i w jej ramach w styczniu 2007 r. rozpoczęła negocjacje w sprawie umowy o wszechstronnym partnerstwie i współpracy w celu dalszej poprawy stosunków pomiędzy UE i Chinami w obszarze handlu i inwestycji;
- F. mając na uwadze, że handel między UE a Chinami wykazywał w trzech ostatnich dekadach szybką i stałą tendencję wzrostową, osiągając w 2010 r. szczytową wartość udziału w handlu światowym wynoszącą 395 mld EUR, a także mając na uwadze, że od 1997 r. brak równowagi w dwustronnej wymianie handlowej jest korzystny dla Chin, a w 2010 r. deficyt handlowy wyniósł 168,8 mld EUR w porównaniu z 49 mld EUR w 2000 r.; mając również na uwadze, że eksport z Chin ma na razie bardzo wartość dodaną po odliczeniu wartości części importowanych z UE lub innych miejsc; mając na uwadze, że prawie 85% handlu w drodze wywozu pochodzącego z działań montażowych realizują przedsiębiorstwa zagraniczne mające siedzibę w Chinach;
- G. mając na uwadze, że inwestycje zagraniczne UE w Chinach w 2010 r. wyniosły 4,9 mld EUR, a inwestycje zagraniczne Chin w UE w tym samym roku wyniosły 0,9 mld EUR;
- H. mając na uwadze, że rozbieżne modele społeczne, gospodarcze i demokratyczne przyjęte w Chinach i UE, a także ich zasoby demograficzne i naturalne, przyczyniają się w dużym stopniu do braku równowagi w handlu między dwoma regionami;
- I. mając na uwadze, że Chiny stwarzają wyzwanie o charakterze raczej przemysłowym niż handlowym, które zmusza Europę do wdrożenia ambitnej polityki przemysłowej na skalę europejską, ponieważ strategie o charakterze czysto krajowym nie pozwalają na przyjęcie spójnego podejścia wspólnotowego wobec Chin;

- J. mając na uwadze, że przeniesienie produkcji wielu towarów konsumpcyjnych do Chin spowodowało utratę wielu miejsc pracy w Unii Europejskiej; mając na uwadze, że temu przeniesieniu towarzyszyły również gwałtowne obniżki cen, w wyniku których wiele tych towarów konsumpcyjnych stało się dostępnych w Unii Europejskiej dla gospodarstw domowych o niskich dochodach, oraz przyczyniło się ono do zapewnienia warunków stosunkowo niskiej inflacji;
- K. mając na uwadze, że uczestnicy ostatniej konferencji stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, która odbyła się w Durbanie, nie osiągnęli wiążącego porozumienia oraz mając na uwadze, że zobowiązania niektórych państw dotyczące redukcji emisji gazów cieplarnianych są niewystarczające, biorąc pod uwagę pilną potrzebę ograniczenia wzrostu temperatur do dwóch stopni w XXI wieku, aby można było zrealizować strategię dotyczącą zmiany klimatu;
- L. mając na uwadze, że szacowany wzrost gospodarki europejskiej jest o wiele niższy niż wzrost w Chinach, który zgodnie z prognozami wyniesie około 9% w 2012 r.;
- M. mając na uwadze, że podczas gdy wewnętrzny brak równowagi ma negatywny wpływ na gospodarkę europejską, a także uwidacznia się coraz bardziej w gospodarce Chin, chociażby w sektorze nieruchomości, czego przykładem była ostatnio bańka na rynku nieruchomości;
- N. mając na uwadze, że czasem wspólna polityka handlowa UE jest osłabiana ze względu na rozbieżne interesy krajowe państw członkowskich wobec Chin;
- O. mając na uwadze, że koszty społeczne obecnego kryzysu gospodarczego są znaczne; mając na uwadze, że stopa zatrudnienia w Unii Europejskiej zmniejszyła się o 1,8%, w wyniku czego 9,6% osób czynnych zawodowo (23 mln osób) pozostało bez pracy, stopa bezrobocia wśród osób młodych wynosi 21%, perspektywa wzrostu stopy zatrudnienia pozostaje niepewna, a 17% obywateli UE zagraża ubóstwo;
- P. mając na uwadze, że od momentu przystąpienia do WTO w 2001 r. Chiny powinny przestrzegać zasad WTO, liberalizując swój handel i otwierając rynek; mając na uwadze, że jak dotychczas wysiłki Chin w tym zakresie nie były żadną miarą satysfakcjonujące;
- Q. mając na uwadze, że należy ułatwić Chinom przystąpienie do Porozumienia w sprawie zamówień publicznych (GPA) przez rozszerzenie – wskutek przeglądu – zakresu postanowień GPA, zgodnie z ustaleniami z dnia 15 grudnia 2011 r. przyjętymi na ostatniej konferencji ministerialnej WTO;
- R. mając na uwadze, że wysiłki przedsiębiorstw europejskich w zakresie uzyskania dostępu do rynku chińskiego są utrudniane ze względu na rządową interwencyjną politykę przemysłową, niewystarczającą ochronę własności intelektualnej i niejednoznaczny system norm, zarówno gdy chodzi o treść norm, jak i o ich stosowanie, jak również ze względu na inne bariery pozataryfowe i techniczne w handlu;
- S. mając na uwadze, że zaniżanie wartości juana ciągle stwarza sztuczne korzyści handlowe dla Chin oraz że państwa należące do G20 zobowiązały się do sprzyjania większej elastyczności kursów walutowych;

- T. mając na uwadze, że w 2010 r. UE zatrzymała na swych granicach zewnętrznych ponad 103 mln artykułów o całkowitej wartości 1,11 mld EUR, co do których istnieje podejrzenie naruszenia praw własności intelektualnej (PWI); mając na uwadze, że Chiny były krajem pochodzenia 85% tych artykułów; mając na uwadze, że ważnym elementem ochrony własności intelektualnej jest prawidłowe egzekwowanie obowiązujących przepisów prawnych i zobowiązań międzynarodowych, w tym aktów dotyczących sankcji; mając na uwadze, że takie artykuły są często produkowane w zakładach produkujących także towary etykietowane zgodnie z prawem oraz w warunkach, w których nie przestrzega się prawa pracy oraz wymogów związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy, a co za tym idzie stanowią zagrożenie dla konsumentów, a w przypadku chemikaliów – dla szeroko pojętego środowiska;
- U. mając na uwadze, że Chiny, zgodnie ze swoim 12. planem pięcioletnim, w którym szereg celów jest zbieżny z celami strategii „UE 2020”, powinny rozwinąć strategiczne sektory energii, budownictwa i transportu oraz będą potrzebować znacznego rozwoju sektora usług; mając na uwadze, że może to dać przedsiębiorstwom europejskim nowe możliwości inwestycyjne i sprzyjać zacieśnieniu współpracy;

### **Poprawa dostępu do rynków**

1. zwraca się do Komisji o zastosowanie zasady wzajemności we wspólnej polityce handlowej UE wobec krajów rozwiniętych i krajów o gospodarce wschodzącej, takich jak Chiny, aby przywrócić uczciwą konkurencję i zapewnić bardziej wyrównane zasady dla wszystkich;
2. z zadowoleniem przyjmuje zacieśnienie stosunków gospodarczych między Unią Europejską i Chinami; wzywa UE i Chiny do pielęgnowania tego partnerstwa i dążenia do wzajemnych korzyści, zamiast uciekania się do zażartej konkurencji i współzawodnictwa;
3. stwierdza, że chińska gospodarka nie spełnia kryteriów gospodarki rynkowej, tak jak ją definiuje WTO; wzywa Komisję do współpracy z rządem Chin w celu zniesienia wszystkich pozostałych barier do 2016 r., w którym WTO ma automatycznie nadać Chinom status gospodarki rynkowej; podkreśla fakt, że status ten powinien zostać przyznany Chinom przed wskazaną datą tylko w przypadku spełnienia przez Chiny wszystkich wymaganych kryteriów; apeluje do UE, by w formie sprawozdań rocznych regularnie oceniała poszanowanie przez Chiny zobowiązań zawartych w protokole przystąpienia do WTO;
4. biorąc po uwagę, że w bliskiej przyszłości prawdopodobnie nie będzie obiektywnych przesłanek, aby przyznać Chinom status gospodarki rynkowej, wzywa Komisję do tego, aby do końca 2012 r. przekazała Parlamentowi Europejskiemu wniosek dotyczący środków, jakie Komisja zamierza przedsięwziąć, zanim taki status zostanie uznany przez UE;
5. ubolewa nad istnieniem szeregu barier taryfowych i pozataryfowych na rynku chińskim, np. pewnych działań dyskryminacyjnych wobec podmiotów zagranicznych, szczególnie w sektorze bankowym, ubezpieczeniowym i telekomunikacyjnym, oraz nad złożonością struktury taryfowej i przeszkodami technicznymi w handlu, takimi jak brak przejrzystości norm technicznych i procedur oceny zgodności, a także brak zgodności w chińskim

systemie obowiązkowej certyfikacji; ubolewa na tym, że Chiny, niezgodnie z Porozumieniem WTO w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych, nie powiadamiają systematycznie o konkretnych subsydiach;

6. wskazuje, że Chiny dzięki ukierunkowanym subsydiom państwowym i najrozmaitszym konstrukcjom prawnym zapewniają sobie znaczne korzyści handlowe w stosunku do UE; wzywa Chiny do pilnego dopasowania swoich państwowych programów wsparcia do odnośnych przepisów WTO; ponadto wzywa Komisję do zmiany rozporządzenia antysubwencyjnego, aby UE mogła skutecznie odpowiedzieć na znaczące wyzwania stawiane przez Chiny;
7. zauważa, że Chiny wyrażają ubolewanie z powodu istnienia barier handlowych na rynku europejskim, takich jak unijne znaczące dotacje dla rolników europejskich, złożony system ceł na produkty rolne, techniczne bariery w handlu i bariery wprowadzone w celu blokowania inwestycji państw trzecich w niektórych państwach członkowskich;
8. wyraża zaniepokojenie zawodnością systemu sądowego, który nie zapewnia przestrzegania zobowiązań umownych, oraz brakiem przejrzystości i jednolitości w stosowaniu systemu przepisów regulującego inwestycje;
9. wyraża zaniepokojenie w związku z nieprzewidywalnością i niejawnością przepisów i norm technicznych mających zastosowanie do produktów, zwłaszcza w zakresie certyfikacji, co stwarza poważne bariery w handlu dla przedsiębiorstw eksportujących towary do Chin;
10. wzywa Chiny do przyjęcia międzynarodowych norm dla produktów i usług w celu promowania zacieśniania stosunków handlowych pomiędzy Chinami i innymi krajami; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Chiny coraz częściej dołączają do organów zajmujących się ustanawianiem międzynarodowych norm, i ocenia, że należy zachęcać Chiny do podejmowania takich inicjatyw przez włączenie UE na zasadzie wzajemności w działania organów ustanawiających normy chińskie; podkreśla znaczenie zapewnienia zgodności towarów importowanych z Chin z europejskimi normami dotyczącymi produktów spożywczych i innych niż spożywcze;
11. wyraża zaniepokojenie z powodu trudności, jakich doświadczają przedsiębiorstwa zagraniczne w dostępie do chińskich zamówień publicznych, w przeciwieństwie do dostępu do europejskich zamówień publicznych, który jest gwarantowany; wyraża zaniepokojenie w związku z nieuczciwą konkurencją, która może mieć miejsce, przez co zwłaszcza dzięki ukrytej pomocy państwa przedsiębiorstwa chińskie są w stanie składać oferty wyraźnie korzystniejsze od ofert przedsiębiorców europejskich; z zadowoleniem przyjmuje przegląd oraz poszerzony zakres Porozumienia w sprawie zamówień publicznych (GPA) zgodnie z ustaleniami z dnia 15 grudnia 2011 r. przyjętymi na ostatniej konferencji ministerialnej WTO oraz zobowiązania złożone w związku z tym przez Chiny, choć są one nadal niewystarczające; w związku z tym zachęca Chiny do zaproponowania przystąpienia do GPA na warunkach porównywalnych z warunkami innych stron porozumienia, zgodnie ze zobowiązaniem Chin określonym w ich protokole przystąpienia do WTO; zwraca się do Komisji o rychłe opracowania – po ile to możliwe jeszcze w 2012 r. – europejskiego mechanizmu, który zapewni wzajemne otwarcie rynków zamówień publicznych; uważa, że istotne jest również wzmocnienie



mechanizmów, których celem jest stymulowanie, koordynowanie i wspieranie dostępu europejskich MŚP do rynków priorytetowych, takich jak rynek chiński;

12. zauważa, że kredyty wywozowe przyznawane przez władze i banki chińskie pogłębiają zakłócenia w handlu; zwraca się w związku z tym do Chin, aby zastosowały się do wytycznych porozumienia OECD w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych; wzywa Komisję do wsparcia wysiłków OECD w celu zagwarantowania udziału Chin w porozumieniu; zachęca również Chiny do podpisania Konwencji OECD w sprawie zwalczania przekupstwa;
13. przypomina, że główną dozwoloną formą prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwa zagraniczne w Chinach jest mechanizm joint venture, formuła bardzo uciążliwa i nazbyt często wiążąca się z transferem technologii strategicznych, które mogą sprzyjać rozwojowi konkurencyjności Chin ze szkodą dla przemysłu europejskiego w obszarach, w których UE jest w forpoczczie; jest przekonany, że bardziej elastyczne podejście Chin do mechanizmu joint venture w połączeniu z poprawą ochrony niematerialnych praw własności byłoby z korzyścią dla obu stron i zapewniłoby lepszy dostęp przedsiębiorstw europejskich do rynku chińskiego;
14. wzywa UE, by w razie stosowania przez Chiny niezgodnych z zasadami praktyk handlowych wykorzystywała – o ile to konieczne – instrumenty obrony handlowej zgodne z zasadami WTO, tj. środki antydumpingowe, antysubwencyjne i ochronne, a także do wykorzystywania w większym stopniu zasad WTO dotyczących rozstrzygania sporów, tak aby za pomocą tych instrumentów zapewnić równe warunki wymiany handlowej UE-Chiny; wyraża zaniepokojenie z powodu coraz częstszego stosowania przez Chiny środków antydumpingowych wobec przywozu z UE, jak również dumpingu cenowego i subsydiów państwowych; wzywa w związku z tym Chiny do zapewnienia zgodności środków antydumpingowych z zasadami WTO;

### **Obrona europejskich interesów w obszarze przemysłu**

15. ubolewa nad niedostateczną ochroną PWI w Chinach i brakiem konkretnych środków, którymi dysponowałyby przedsiębiorstwa europejskie, w szczególności MŚP, aby móc skutecznie walczyć z łamaniem PWI; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Komisji o przedstawieniu propozycji przeglądu dyrektywy w sprawie stosowania PWI; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia lepszej ochrony PWI we wszystkich wielostronnych organizacjach, których Chiny są członkiem (WTO, Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) oraz Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO)); wyraża nadzieję, że Chiny będą nadal transponować do swojego prawa krajowego obowiązujące prawo międzynarodowe w dziedzinie ochrony PWI, a zwłaszcza w dziedzinie zwalczania fałszerstw i piractwa, i nalega, aby władze chińskie zapewniły przestrzeganie tych przepisów, zwłaszcza na szczeblu regionalnym; ubolewa, że Chiny nie wzięły udziału w negocjacjach nad Umową handlową dotyczącą zwalczania obrotu towarami podrobionymi (ACTA); apeluje do Komisji i państw członkowskich o wzmocnioną współpracę celną w UE oraz z krajami trzecimi, zwłaszcza z Chinami, w zakresie zatrzymywania towarów podrobionych, oraz o uproszczenie procedur celnych; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zacieśnienie współpracy w państwach trzecich w obszarze prawa autorskiego i licencji;

16. jest przekonany, że lepsza ochrona praw własności intelektualnej i skuteczniejsze wdrożenie powiązanych zasad w Chinach w znacznym stopniu stymulowałyby dążenia inwestorów z obszaru UE i zagranicy do inwestowania, dzielenia się nowymi technologiami i modernizacji obecnych technologii w tym kraju;
17. odnotowuje, że Chiny produkują obecnie 97% metali ziem rzadkich wykorzystywanych na świecie, i apeluje o zagwarantowanie partnerom handlowym Chin zrównoważonych metod produkcji tych metali oraz sprawiedliwego dostępu do nich na rynku; wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na wszelkie ewentualne ograniczenia wprowadzane przez Chiny w odniesieniu do wywozu surowców; przypomina w tym kontekście, że 5 lipca 2011 r. Światowa Organizacja Handlu potępiła Chiny za ograniczenia eksportu niektórych surowców, które to orzeczenie zostało utrzymane w mocy w postępowaniu odwoławczym; wzywa Komisję do opracowania europejskiej strategii dobrego zarządzania surowcami, polegającego na poprawie efektywności energetycznej, recyklingu, efektywniejszym zużyciu zasobów i rozwoju współpracy w dziedzinie przemysłu w przyszłościowych sektorach gospodarki ekologicznej i innowacji; wzywa do podjęcia negocjacji mających na celu przyjęcie wspólnych przepisów i zasad dotyczących handlu surowcami, które będą stanowiły ramy stosowania ograniczeń wywozowych w ramach WTO oraz G20, ponieważ kwestia ta dotyczy głównie państw uprzemysłowionych i Chin;
18. zwraca się do Komisji o wynegocjowanie ambitnej i wyważonej umowy inwestycyjnej pomiędzy UE a Chinami, której celem będzie stworzenie lepszych warunków dla inwestorów europejskich w Chinach, a także zapewnienie większej przejrzystości w odniesieniu do systemu zarządzania chińskimi przedsiębiorstwami inwestującymi w UE, przy jednoczesnym zwiększeniu wzajemnych przepływów kapitału; wzywa Radę do określenia mandatu Komisji do zawarcia przyszłej umowy inwestycyjnej z Chinami, z pełnym uwzględnieniem opinii i stanowisk Parlamentu wyrażonych w rezolucji z dnia 6 kwietnia 2011 r. w sprawie przyszłości europejskiej polityki inwestycji międzynarodowych;
19. z zadowoleniem przyjmuje inaugurację Europejskiego Centrum Małych i Średnich Przedsiębiorstw (Europejskiego Centrum MŚP) w Pekinie w listopadzie 2010 r., które zaczęło obsługiwać MŚP w marcu 2011 r. i które zajmuje się pomaganiem europejskim MŚP w pokonywaniu trudności, jakie napotykają, działając na chińskim rynku, w szczególności na początkowych etapach rozwoju działalności; wyraża także zadowolenie, że centrum poszukuje obszarów dających możliwości rozwoju dla europejskich MŚP w Chinach oraz pomaga MŚP w prowadzeniu działalności w chińskim środowisku regulacyjnym;
20. podkreśla znaczenie współpracy między przedsiębiorstwami i ustanowienia partnerstw między chińskimi uniwersytetami i przedsiębiorstwami UE, aby podnieść poziom innowacyjności w Chinach; kładzie nacisk na korzyści, jakie zapewnia unijna baza danych dostępu do rynku, zawierająca informacje przydatne dla przedsiębiorców UE, takie jak informacje na temat taryf przywozowych, wymogów dotyczących produktów, barier handlowych, formalności, dokumentów, a także dane statystyczne; z zadowoleniem przyjmuje działalność Europejskiej Izby Handlowej w Chinach;

21. wyraża przekonanie, że stworzenie przez Komisję mechanizmu wymiany informacji nt. porozumień dwustronnych między państwami członkowskimi UE a krajami trzecimi ułatwi w dziedzinie handlu z Chinami przyjęcie spójnego podejścia do tego kraju;

### **Złagodzenie konkurencji walutowej**

22. przypomina, że Chiny są w posiadaniu długów państwowych państw członkowskich strefy euro; podkreśla, że fakt ten nabrał nowego wymiaru politycznego w związku z poważnymi problemami dotyczącymi zadłużenia w strefie euro; zwraca się do Komisji, by – wraz z Europejskim Bankiem Centralnym (EBC) i państwami członkowskimi – zainicjowała refleksję nad stworzeniem skoordynowanego systemu, który pozwoli zidentyfikować posiadaczy długu państwowego; jest zaniepokojony tym, że możliwości negocjacyjne UE w rozmowach handlowych z Chinami są podważane ze względu na wkład Chin w stabilizację finansową strefy euro;
23. podkreśla, że rzekome zaniżanie wartości i niewymienialność juana mogą dać eksportowi z Chin nieuczciwą przewagę konkurencyjną, podczas gdy Chiny są w posiadaniu jednej trzeciej światowych rezerw walutowych; domaga się wzmocnienia regulacji sektora finansowego na szczeblu międzynarodowym mającego zastosowanie do państw G20 i koordynacji makroekonomicznej pomiędzy tymi państwami, ponieważ w przeciwnym razie zagrożona będzie światowa stabilność gospodarcza i handlowa; apeluje do Chin o umożliwienie waloryzacji juana, tak aby osiągnął właściwy kurs walutowy; przypomina, że – zgodnie z postanowieniami traktatów europejskich – UE może w przypadku drastycznej nierównowagi pieniężnej w skali światowej wprowadzić politykę kursową;
24. wzywa Komisję do zachęcania Chin do liberalizacji obrotów bieżących; wnosi do Komisji o przedstawienie informacji na temat sposobu, w jaki system stałego kursu walutowego negatywnie wpływa na konkurencyjność UE, a następnie o rozważenie odpowiednich działań priorytetowych;

### **W kierunku nowych ram instytucjonalnych stosunków handlowych UE-Chiny**

25. wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, przy użyciu odpowiednich mechanizmów kontroli, aby przedsiębiorstwa zagraniczne działające w UE, nabywające przedsiębiorstwa europejskie lub otwierające oddziały w UE, przestrzegały wszystkich przepisów obowiązujących na jednolitym rynku, w tym norm społecznych i środowiskowych oraz przyczyniały się do propagowania trwałości zatrudnienia; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o stworzenie organu odpowiedzialnego za ocenę ex ante zagranicznych inwestycji strategicznych, na wzór komitetu ds. inwestycji zagranicznych w Stanach Zjednoczonych (CFIUS), tak aby mieć jasny ogląd przedsiębiorstw prowadzących działalność i inwestujących na terenie UE oraz regularnie przedstawiać parlamentowi sprawozdania w tej kwestii;
26. wzywa UE do podjęcia działań w ramach wszystkich odpowiednich organizacji międzynarodowych, takich jak WHO, Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP) i Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ) w celu zainicjowania procesu reformy ukierunkowanego na włączenie wiążących norm społecznych, środowiskowych i sanitarnych do zasad organizacji wymiany handlowej regulowanej przez WTO;

27. ubolewa nad fragmentarycznymi i nieskoordynowanymi instytucjonalnymi ramami stosunków handlowych między UE i Chinami; wzywa Komisję do dokonania pilnego przeglądu schematu organizacyjnego stosunków dwustronnych, aby osiągnąć większy stopień koordynacji oraz wyeliminować powielanie działań na poziomie niezliczonych grup roboczych, dialogów i innych formalnych i nieformalnych podmiotów działających w tym obszarze; wzywa państwa członkowskie, poszczególne regiony i władze samorządowe do lepszego koordynowania własnych strategii wobec Chin i podjęcia pilnych działań ukierunkowanych na osiągnięcie operacyjnego konsensusu umożliwiającego dalszą realizację wspólnych celów UE;
28. wzywa UE do opracowania strategii, która pozwoli uniknąć przymusowych transferów technologii; ma w tym kontekście nadzieję na szybkie zakończenie procedury wzmocnionej współpracy w dziedzinie patentu wspólnotowego;
29. domaga się, aby wszystkie towary wprowadzone do obrotu na rynku wewnętrznym ściśle spełniały europejskie przepisy i normy, i zwraca się do Komisji o szybkie zaproponowanie scenariusza – zgodnego z zasadami WTO – stopniowego wprowadzania środków warunkujących wymianę handlową lub zestawu środków dostosowawczych na granicach w przypadku dóbr pochodzących z krajów trzecich i niespełniających tych norm;

#### **Ocena roli Chin na arenie międzynarodowej**

30. podkreśla rosnące wpływy Chin w handlu międzynarodowym; apeluje do UE o zachowanie czujności, jeżeli chodzi o polityczny, gospodarczy, społeczny i środowiskowy wpływ rosnących inwestycji Chin w krajach rozwijających się, a w szczególności w Afryce i Ameryce Łacińskiej;
31. potwierdza zapotrzebowanie na chińskie inwestycje w Ameryce Łacińskiej i Afryce, w szczególności w specjalnych strefach ekonomicznych (SSE), aby pobudzić rozwój gospodarczy tych krajów oraz rozwój lokalnych łańcuchów produkcji przez zatrudnienie lokalnej siły roboczej;
32. jest zaniepokojony tym, że niektóre przedsiębiorstwa europejskie inwestują w Chinach głównie z powodu niskich kosztów produkcji, wynikających z niższego poziomu norm społecznych, środowiskowych i norm w zakresie praw człowieka; stanowczo zaleca, aby Komisja i państwa członkowskie promowały efektywne praktyki w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw stosowane przez europejskie przedsiębiorstwa w Chinach oraz zachęcały do rozpowszechniania i nagłaśniania sprawdzonych rozwiązań w obszarze inicjatyw związanych ze społeczną odpowiedzialnością przedsiębiorstw; ponadto zwraca się do Komisji o ocenę możliwości włączenia przepisów dotyczących społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw do przyszłych umów inwestycyjnych między UE i Chinami;
33. uważa, że postrzeganie zaangażowania Chin w krajach rozwijających się jako nieuczciwej konkurencji oraz kontynuowanie konfliktowych działań w reakcji na tę sytuację będzie bezproduktywne, przede wszystkim, dla samych krajów rozwijających się; podkreśla, że w najlepszym interesie krajów rozwijających się, a także w celu zwiększenia konkurencji oraz wzrostu gospodarczego w skali światowej podmioty i przedsiębiorstwa z UE

planujące konkurować z Chinami w obszarze stosunków handlowych i gospodarczych z krajami rozwijającymi się powinny przedstawić oferty, które są najbardziej atrakcyjne pod względem zrównoważonego rozwoju i korzyści w perspektywie długoterminowej, w tym pod względem aspektów dotyczących środowiska naturalnego, społeczeństwa, praw człowieka i sprawowania rządów;

34. przypomina, że Chiny są największym na świecie emitentem gazów cieplarnianych; wzywa UE, aby zaproponowała w ramach organizacji międzynarodowych włączenie aspektów ekologicznych i celów z zakresu ochrony klimatu do debaty na temat międzynarodowej wymiany handlowej; uważa, że należy wykorzystać siłę gospodarczą Chin i ich potencjał w zakresie rozwoju w obszarze innowacji technologicznych do wspierania światowej walki ze zmianą klimatu;
35. uważa, że działania podejmowane przez władze chińskie w obszarze niektórych praw podstawowych w Chinach, w szczególności praw społecznych i pracowniczych, są dalece niewystarczające; zachęca zatem UE i Chiny do budowania ściślejszego i bardziej odpowiedzialnego dialogu strategicznego opartego na wzajemnym zrozumieniu;

### **Wspieranie UE w celu sprostania światowej konkurencji**

36. apeluje, by UE opracowała ambitną wspólną politykę przemysłową bazującą na badaniach naukowych i innowacyjności, korzystającą z innowacyjnych metod finansowania, np. z obligacji projektowych, i wspierającą rozwój MŚP, zwłaszcza dzięki dostępowi do zamówień publicznych, co ma pozwolić na zachowanie konkurencyjności wobec nowych ważnych podmiotów przemysłowych i badawczych; wzywa UE do uwypuklenia wartości europejskiej produkcji przez poprawę jakości informacji przekazywanych konsumentom, w szczególności dzięki przyjęciu rozporządzenia w sprawie systemu oznaczeń pochodzenia produktów importowanych do UE (oznaczenia „made in”);
37. oczekuje, że UE ulepszy zarządzanie gospodarcze, budżetowe, podatkowe i polityczne, by stać się wiarygodnym i znaczącym partnerem na arenie międzynarodowej; wzywa Radę i Komisję do mówienia jednym głosem, by uniknąć sytuacji, w której dwustronne partnerstwa i umowy osłabiają pozycję UE; apeluje do Komisji o ściśle współpracowanie z państwami członkowskimi przy określaniu swojej polityki handlowej oraz swojej polityki wobec Chin; domaga się, aby UE wdrożyła długoterminową strategię wobec Chin przy zapewnieniu koordynacji operacyjnej zarówno między instytucjami UE, jak i między UE i państwami członkowskimi;
38. podkreśla potrzebę przyjęcia zrównoważonego podejścia względem Chin; wzywa Komisję i państwa członkowskie do umocnienia szeroko zakrojonej współpracy z Chinami w dziedzinach wspólnych badań, takich jak bezpieczeństwo produktów i zdrowie ludzi, oraz do ustanowienia szerzej zakrojonej wymiany naukowej, technologicznej i kulturalnej;
39. mając na uwadze, że wiele kwestii dotyczących stosunków handlowych z Chinami dotyczy jakości przepisów i ich wdrażania w różnych obszarach polityki, w tym w obszarze polityki przemysłowej, ochrony środowiska, środków antykryzysowych, stabilności finansowej i ochrony konsumentów; wzywa do tego, aby rozwiązania w takich przypadkach były oparte na zacieśnionej dwustronnej współpracy lub rozstrzygnięciu

sporów w ramach WTO;

40. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

## UZASADNIENIE

W przeddzień szczytu G20 prezydent Chińskiej Republiki Ludowej Hu Jintao oświadczył: *Chiny zamierzają wraz z Europą [...] tworzyć partnerstwo równych podmiotów oparte na wzajemnym poszanowaniu, przyjaźni i zaufaniu, partnerstwo polegające na współpracy, z którego płynąć będą wzajemne korzyści, obopólne zyski i wspólny rozwój [...]*. Oświadczenie to, wygłoszone w czasie, kiedy Europa zмага się z kryzysem długu państwowego, podkreśliło, że na dłuższą metę spadek wzrostu gospodarczego w Europie nie jest sytuacją zadowalającą dla chińskiej gospodarki.

Konkretnie mówiąc, Chiny twierdzą, że potrzebują wzrostu u swoich partnerów handlowych, by napędzać swój własny rozwój gospodarczy i wynikające z niego wewnętrzne zmiany, zwłaszcza pod względem konsumpcji krajowej i podniesienia poziomu życia mieszkańców. Zmiany strukturalne zostały wpisane do 12. chińskiego planu pięcioletniego (na lata 2011-2015), w którym położono nacisk na wyważenie chińskiego wzrostu dzięki zwiększeniu konsumpcji krajowej i trwałemu rozwojowi.

Oznacza to zmianę modelu, źródło nowych szans dla gospodarki europejskiej, pod warunkiem, że celom tym będą towarzyszyć istotne decyzje chińskich władz w kwestii dostępu do rynku, kontroli inwestycji zagranicznych, ochrony praw własności intelektualnej i zniesienia barier technicznych w handlu. Zniesienie tych przeszkód przywróciłoby równowagę w wymianie handlowej, a tym samym wzrost gospodarczy w Europie. Europa potrzebuje bowiem Chin, a Chiny potrzebują Europy.

W tym duchu należy rozpocząć nowy etap stosunków handlowych między UE a Chinami, opartych na partnerstwie równych podmiotów, przynoszącym obopólne korzyści i wspólny rozwój. Tej wzajemności Europejczycy domagają się od dawna.

Gospodarka chińska, odnotowująca od 30 lat wzrost rzędu 10% i nastawiona głównie na eksport, skorzystała na otwarciu wymiany handlowej. W połowie tego wieku Chiny będą miały najsilniejszą gospodarkę na świecie.

Z kolei UE – pierwsza potęga handlowa i pierwszy odbiorca chińskiego eksportu – odnotowała pogłębiający się deficyt handlowy (z 49 mld EUR w 2000 r. wzrósł on do 168,8 mld EUR w 2010 r.) i jednocześnie niski poziom wzrostu gospodarczego, co sprzyja narastaniu deficytu budżetowego w większości państw członkowskich.

Mamy zatem do czynienia z wyraźnym brakiem równowagi, którego przyczyny należy przeanalizować, aby zaproponować metody i środki przywrócenia równowagi w ramach odnowionego partnerstwa, bazującego na zasadzie wzajemności i uczciwej konkurencji.

### I. CZYNNIKI NARUSZAJĄCE RÓWNOWAGĘ

Europejskie przedsiębiorstwa nie mogą obecnie inwestować w Chinach na podobnych warunkach, na jakich regulowane są chińskie inwestycje w Europie.

## **Bariery handlowe dotyczące dostępu do chińskiego rynku**

Pomimo postępów Pekinu w znoszeniu barier handlowych utrudniających dostęp do chińskiego rynku wiele przeszkód zostało utrzymanych, o czym świadczy ostatnie sprawozdanie Izby Handlowej UE w Chinach: według danych z 2011 r. 43% osób kierujących europejskimi przedsiębiorstwami działającymi w Chinach uznało, że środki przyjęte przez Pekin są wobec nich dyskryminujące, podczas gdy w 2010 r. liczba ta wynosiła 33%. W sprawozdaniu tym podano nawet, że niedawno przyjęte środki, jeszcze bardziej ograniczające otwarcie rynku, budzą wątpliwości co do chęci dania wszystkim podmiotom rynkowym trwałych szans na funkcjonowanie.

Utrzymano też inne bariery handlowe, np. przyznawanie dotacji i kredytów wywozowych w niektórych sektorach, wymóg uzyskiwania krajowych certyfikatów czy też nieprzejrzystość norm.

## **Ograniczony dostęp do chińskich zamówień publicznych**

Chińskie zamówienia publiczne są poza zasięgiem europejskich przedsiębiorstw. Niezależnie od problemów wynikających ze złożoności przepisów limitowana jest wielkość zamówień publicznych i dziedziny, w których udziela się tych zamówień, a brak przejrzystości i konkurencji oraz standardy niezgodne z międzynarodowymi zasadami to czynniki wykluczające europejskie przedsiębiorstwa.

## **Transfery technologii i ochrona praw własności intelektualnej (PWI)**

Większość przedsiębiorstw chcących inwestować w Chinach to przedsiębiorstwa oferujące zaawansowane technologie. Tymczasem chiński mechanizm joint venture uniemożliwia zagranicznym inwestorom objęcie większościowego pakietu akcji w sektorze motoryzacji czy telekomunikacji.

Ponadto słaba ochrona własności intelektualnej w Chinach – które nie uczestniczą w negocjacjach w sprawie umowy ACTA – coraz bardziej zniechęca europejskich inwestorów. Należy w tym względzie przypomnieć, że wzrost wielkości chińskiego eksportu idzie w parze ze wzrostem ilości sfałszowanych towarów zatrzymywanych na zewnętrznych granicach UE: w 2010 r. z Chin pochodziło 85% towarów stanowiących naruszenie praw własności intelektualnej zatrzymanych przez europejskie służby celne.

## **Surowce**

Chińska polityka surowcowa, zwłaszcza polityka dotycząca metali ziem rzadkich, ważnych dla europejskich sektorów zaawansowanych technologii, powoduje coraz większe napięcia. Chiny, w których skupia się 97% światowej produkcji, wprowadziły ograniczenia eksportowe metali ziem rzadkich, uzasadniając je oficjalnie koniecznością zaspokojenia w pierwszej kolejności popytu krajowego. Przed Organem Rozstrzygania Sporów WTO zakwestionowano zresztą również niektóre chińskie praktyki dotyczące innych surowców, a organ ten w lipcu 2011 r. wydał decyzję niekorzystną dla Chin.



## **Kwestia walut**

Podczas gdy Stany Zjednoczone i Unia Europejska, czyli dwaj najwięksi partnerzy Chin, używają waluty o zmiennym kursie, poważnym problemem jest zaniżanie wartości i niewymierność juana, tożsame z dumpingiem walutowym o niespotykanych rozmiarach. Wspomniane zaniżanie wartości juana pozwoliło Chinom na zgromadzenie rezerw walutowych w wysokości prawie 3200 mld dolarów i na rozwinięcie inwestycji w Europie w celu uzyskania zaawansowanych technologii, a także na wykupienie części długu państwowego niektórych krajów europejskich, przy czym nie wiemy, o jaką część długu chodzi, gdyż nie ma narzędzi pozwalających na zmierzenie tego odsetka – podobnie zresztą wygląda kwestia wielkości inwestycji.

Chiny również formułują pewne zarzuty wobec UE: dotyczą one złożonego systemu ceł na produkty rolne oraz dotacji przyznawanych w ramach WPR, technicznych przeszkód w handlu czy ograniczania inwestycji zagranicznych przez państwa członkowskie UE itd. W niniejszym sprawozdaniu podano wskazówki dotyczące działań, jakie UE powinna podjąć w kwestii chińskich inwestycji na swoim terytorium, przestrzegając przy tym zasad WTO. W sprawozdaniu wskazano przede wszystkim konieczność opracowania europejskiej polityki gospodarczej i przemysłowej, by UE mogła prowadzić handel z Chinami na uczciwych zasadach, z wykluczeniem wszelkich form protekcjonizmu.

## **II. WZAJEMNOŚĆ JAKO CENTRALNY ELEMENT NOWEGO PARTNERSTWA**

Po pierwszej, niezbędnej fazie wzajemnego otwierania naszych granic, które nastąpiło po dziesięcioleciach zimnej wojny, musi powstać partnerstwo obopólnych korzyści, co dodatkowo uzasadnia fakt, że Chiny czerpią z wolnego handlu znaczne korzyści. Absolutnie niezbędne jest dążenie do równowagi, gdyż w dobie kryzysu, jaki przeżywa obecnie Europa, opinia publiczna nie pozostaje głucha na wypowiedzi krytyczne wobec Chin, uznawanych za współsprawcę naszych problemów.

Filozofią Europy nie jest ani zamykanie się na świat, ani całkowite otwarcie. Oba te podejścia są sprzeczne z duchem Wspólnoty, sprzeczne z interesem Europy i Europejczyków, którzy opowiadają się za regulowanymi, wyważonymi i wielostronnymi stosunkami międzynarodowymi. Europejskie podejście to tworzenie partnerstwa opartego na szczerości i wzajemności, które to czynniki łagodzą napięcia i sprzyjają wspólnemu wzrostowi.

### **Sprawiedliwy dostęp do rynku i uczciwa międzynarodowa konkurencja**

Warunki dostępu europejskich przedsiębiorstw do chińskiego rynku muszą być takie same jak warunki dostępu chińskich przedsiębiorstw do rynku europejskiego. Pilnie potrzebne jest przystąpienie Chin do wielostronnej umowy o zamówieniach publicznych podobnie jak konwersja chińskich norm i standardów na normy międzynarodowe, opracowanie wspólnych standardów w sektorach przyszłościowych i zlikwidowanie mechanizmów chroniących przed dostępem do chińskiego rynku, np. systemu licencji, pomocy bezpośredniej i barier w uzyskiwaniu zamówień publicznych. UE powinna również opracować strategię, która pozwoli uniknąć przymusowych transferów technologii. Należy również szybko rozwiązać kwestię procedury wzmocnionej współpracy w dziedzinie patentu wspólnotowego.

Niezbędne jest także zainicjowanie refleksji nad reformą WTO z myślą o włączeniu do zasad

tej organizacji poszanowania norm społecznych, sanitarnych i środowiskowych opracowanych wspólnie przez MOP, WTO i ONZ. W tych przyszłych rygorystycznych ramach należy postawić kwestię stopniowego wprowadzania środków warunkujących wymianę handlową. Kolejną naprawdę delikatną kwestią to przyznanie Chinom statusu gospodarki rynkowej: Komisja powinna wziąć na siebie zadanie wspierania chińskiego rządu w staraniach o usunięcie obecnych przeszkód.

### **Nowe narzędzia służące większej przejrzystości**

W przeciwieństwie do Stanów Zjednoczonych UE nie wie, w jakim dokładnie stopniu Chiny przeniknęły gospodarkę państw członkowskich, zarówno jeśli chodzi o inwestycje, jak i o wykupienie długu państwowego. Niewiedza ta szkodzi oczywiście europejskim interesom, a przy tym jest pożywką dla wszelkiego rodzaju fałszywych wyobrażeń. UE musi stworzyć instrumenty pomiarowe na wzór komitetu ds. inwestycji zagranicznych w Stanach Zjednoczonych (CFIUS), by móc przedstawić dane na temat zagranicznych posiadaczy długu państwowego. UE powinna również publikować coroczne sprawozdania dotyczące poszanowania przez Chiny zobowiązań zawartych w protokole przystąpienia do WTO oraz lepiej wykorzystywać dostępne jej instrumenty obrony handlowej.

Zaniżanie wartości i niewymienialność juana szkodzi przejrzystości i otwartości w wymianie handlowej. UE musi zatem naciskać na chińskie władze i zachęcać je do kontynuowania podjętych starań. Nie należy zapominać, że zgodnie z postanowieniami traktatów europejskich UE może w przypadku drastycznej nierównowagi pieniężnej na skalę światową wprowadzić politykę kursową.

### **Nowe ramy stosunków między UE a Chinami**

W ciągu ostatnich 30 lat w stosunkach handlowych między UE a Chinami zaszły istotne zmiany, wzrosły też chińskie wpływy na arenie międzynarodowej. W związku z tym UE i Chiny muszą uaktualnić warunki umowy o współpracy z 1985 r. Chociaż Chin nie można jeszcze uznać za gospodarkę rynkową, to jednak należy włączyć do tej umowy surowsze normy dotyczące przywozu i wywozu towarów.

Nowe porozumienie w sprawie inwestycji powinno uwzględniać potrzebę nieskrępowanego dostępu do chińskich zamówień publicznych na takich samych warunkach jak w Europie. UE musi ponadto zachować czujność, jeżeli chodzi o gospodarczy, społeczny i środowiskowy wpływ coraz poważniejszych chińskich inwestycji w krajach rozwijających się, szczególnie w Afryce.

----

UE musi w trybie pilnym wdrożyć uzgodnioną politykę reindustrializacji oraz politykę badań naukowych i innowacyjności na miarę nowych światowych wyzwań. Z tego punktu widzenia UE powinna np. zachęcać do kupowania europejskich wyrobów.

Nie trzeba chyba podkreślać absolutnej konieczności lepszej koordynacji działań państw członkowskich, by ich dwustronne stosunki z Chinami nie osłabiały pozycji UE wobec tego państwa.

Wymóg lepszej koordynacji wykracza poza kwestie handlowe. Musimy nie tylko bronić modelu społecznej gospodarki rynkowej, otwartej, ale wymagającej pod względem wzajemności i chroniącej interesy Europejczyków, ale również propagować naszą koncepcję rozwoju, demokracji i praw człowieka oraz bronić tej koncepcji. Uważamy bowiem, że postęp społeczny i gospodarczy jest nierozdzielnie związany z ustanowieniem demokratycznych instytucji.

8.12.2011

## OPINIA KOMISJI ROZWOJU

dla Komisji Handlu Międzynarodowego

w sprawie UE i Chin: brak równowagi w handlu?  
(2010/2301(INI))

Sprawozdawca: Jan Zahradil

### WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Handlu Międzynarodowego, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że Chiny stały się krajem o gospodarce wschodzącej, odnotowującym od 1999 r. dwucyfrowe stopy wzrostu i posiadającym obecnie – od lutego 2011 r. – drugą największą gospodarką na świecie; mając na uwadze, że jednocześnie Chiny nadal stoją przed wyzwaniami typowymi dla kraju rozwijającego się, zwłaszcza w prowincjach centralnych;
- B. mając na uwadze, że na lata 2007–2013 UE przydzieliła Chinom orientacyjnie 224 mln EUR w ramach pomocy rozwojowej; mając na uwadze, że w marcu 2011 r. Komisja ogłosiła drugi pięcioletni projekt handlowy UE-Chiny i przydzieliła 20 mln EUR w ramach pomocy UE dla Chin na rzecz handlu;
- C. mając na uwadze, że od 1990 r. wzrost gospodarczy w Chinach wydzwignął z ubóstwa pół miliarda ludzi; mając jednak na uwadze, że nadal znaczna część pracowników migrujących mieszkających w miastach i mieszkańców obszarów wiejskich żyje w ubóstwie oraz że zgodnie z informacjami Banku Światowego 207 mln Chińczyków wciąż żyje poniżej progu ubóstwa;
- D. mając na uwadze, że wzrost znaczenia Chin jako podmiotu udzielającego pomocy rozwojowej w Afryce jest jednym z najbardziej znamiennych wydarzeń ostatniej dekady;
- E. mając na uwadze, że stosunki Chin z krajami Afryki ukształtowała np. potrzeba zdobycia zasobów energii niezbędnych do wsparcia rozwoju gospodarczego Chin;
- F. mając na uwadze, że istnieją znaczne różnice między współpracą na rzecz rozwoju ze

strony OECD-DAC i ze strony Chin; mając na uwadze, że chiński program udzielania pożyczek na preferencyjnych warunkach za pośrednictwem chińskiego Eximbanku jest jednym z głównym narzędzi w stosunkach międzynarodowych Chin oraz że udzielanie pożyczek na preferencyjnych warunkach jest postrzegane jako pomoc wiązana;

- G. mając na uwadze, że celem chińskich specjalnych stref ekonomicznych w Afryce jest stworzenie sprzyjającego otoczenia dla małych i średnich chińskich spółek i umożliwienie im prowadzenia działalności poza granicami Chin; mając na uwadze, że zgodnie z informacjami Grupy Afrykańskiego Banku Rozwoju obsługiwane przez Chiny specjalne strefy ekonomiczne w Afryce Subsaharyjskiej przyniosły jak dotąd ograniczone wyniki pod względem inwestycji, a ich wpływ na tworzenie miejsc pracy oraz integracja z lokalną gospodarką okazały się ograniczone;
- H. mając na uwadze, że protokół przystąpienia Chin jest wyjątkowy pod tym względem, iż obejmuje szereg szczególnych zobowiązań, które odnoszą się wyłącznie do Chin i przyjmują formę „zobowiązań WTO plus” (jak w przypadku podatków wywozowych), a także „praw WTO minus”, umożliwiającym członkom WTO wprowadzanie środków ochronnych skierowanych przeciwko wywozowi z Chin, co odbiega od ogólnej dyscypliny WTO;
- I. mając na uwadze, że Chiny potrzebują dostępu do wysokiej klasy technologii i sieci dystrybucyjnych, aby przejść do następnej fazy rozwoju gospodarczego, która będzie opierała się na innowacyjności, handlu wewnętrznym i konsumpcji wewnętrznej;
- J. mając na uwadze, że szybki wzrost gospodarczy Chin częściowo dokonał się kosztem praw człowieka i częściowo opiera się na pracy przymusowej i pracy dzieci;
- K. mając na uwadze, że Chiny, które nie są członkiem OECD, nie są zobowiązane do przestrzegania zasad OECD, które: ograniczają stosowanie pomocy wiązanej, regulują praktyki kredytowe oraz określają maksymalne okresy spłat, klasyfikację ryzyka kraju i minimalne stopy procentowe, zobowiązują do wymiany informacji, a także narzucają na podmioty prowadzące działalność finansową obowiązek spełniania norm społecznych, środowiskowych i zarządczych;
- L. mając na uwadze, że Chiny są drugim co do wielkości partnerem handlowym Unii Europejskiej;
- M. mając na uwadze, że w ostatnich dziesięcioleciach Chiny osiągnęły znaczny postęp społeczny; mając na uwadze, że taka poprawa jakości życia tak ogromnej liczby ludności w tak krótkim czasie jest unikatowa w historii, a ograniczenie ubóstwa stało się udziałem ponad 350 mln osób;
- N. mając na uwadze, że działania Chin w zakresie finansowania wywozu pozwoliły temu krajowi na zwiększenie obecności w wielu krajach rozwijających się, szczególnie w Afryce;
- O. mając na uwadze, że UE od 1997 r. utrzymuje deficyt strukturalny w handlu towarami z Chinami, co wymaga od UE stworzenia nowych strategicznych ram współpracy z Chinami;

- P. mając na uwadze, że utrzymywanie bliższych stosunków gospodarczych z Chinami przynosi krajom rozwijającym się znaczne potencjalne korzyści, w szczególności pod względem rozwoju infrastruktury;
- Q. mając jednak na uwadze, że działania Chin w zakresie kredytowego finansowania wywozu w krajach rozwijających się stanowią potencjalne zagrożenie dla tych krajów w kwestiach takich jak zarządzanie zasobami naturalnymi, zdolność obsługi zadłużenia, poprawa sprawowania rządów oraz lokalna stopa zatrudnienia i wydajności;
- R. mając na uwadze, że dla zapewnienia międzynarodowego dobrobytu i światowej stabilności bardzo istotny jest oparty na otwartości i przejrzystości udział Chin w międzynarodowym systemie handlowym;
1. jest przekonany, że silny wzrost handlu między wszystkimi państwami członkowskimi UE a Chinami stanowi instrument rozwoju o podstawowym znaczeniu zarówno dla UE, jak i dla Chin, jako że otwarty handel jest jednym z najskuteczniejszych czynników napędzających wzrost gospodarczy, walkę z ubóstwem i tworzenie dobrobytu; jest zdania, że wyjątkowy charakter zobowiązania Chin w ramach WTO uniemożliwiający Chinom domaganie się „specjalnego i zróżnicowanego traktowania”, jak dzieje się to w przypadku innych członków będących krajami rozwijającymi się, budzi obawy dotyczące spójności i konsekwencji; wzywa w związku z tym Komisję do dokonania oceny spójności i konsekwencji jej polityki handlowej względem Chin w kontekście polityki rozwojowej tego kraju względem Afryki;
  2. podkreśla, że istnieje ogromny potencjał w dziedzinach takich jak wzajemny dostęp do rynku, liberalizacja i pogłębienie współpracy Europy i Chin w zakresie handlu i inwestycji; podkreśla jednak, jako warunek wstępny, że należy zagwarantować uczciwą konkurencję, wzajemny dostęp i przejrzyste regulacje rynkowe, zwłaszcza dotyczące bezpośrednich inwestycji zagranicznych i międzynarodowych praw własności;
  3. zauważa, że Chińsko-Afrykański Fundusz Rozwojowy wspiera tworzenie w Afryce specjalnych chińskich ekonomicznych stref przetwarzania; podziela poglądy Grupy Afrykańskiego Banku Rozwoju, zgodnie z którymi konieczne jest zintegrowanie chińskich inwestycji z krajowymi łańcuchami produkcji w celu dopilnowania tego, by strefy te skutecznie wspierały uprzemysłowienie, co oznacza np.: wzmocnienie przepisów ustawowych i wykonawczych, uwzględnienie gwarancji społecznych i środowiskowych, a także zwiększenie dostępu lokalnych spółek i pracowników do tych stref w celu zapewnienia powiązań z lokalną gospodarką;
  4. jest zdania, że handel powinien wspierać prawa człowieka na szczeblu światowym oraz że wszyscy partnerzy handlowi UE powinni przestrzegać postanowień konwencji MOP, w szczególności konwencji przeciwko pracy przymusowej, co oznacza, że nie należy dopuszczać do tego, aby produkty wytwarzane w więzieniach i obozach pracy (Laogai) trafiały na rynek UE;
  5. wzywa UE do zwiększenia wydajności w zakresie handlu z Chinami poprzez lepszą organizację instytucjonalną, a także poprzez określenie spójnego stanowiska względem Chin wśród państw członkowskich;

6. zauważa, że rozwój Chin i zdolność tego kraju do przekształcenia się w ciągu 30 lat z kraju zacofanego we wschodzące mocarstwo światowe przyczyniły się do tego, że Chiny stały się alternatywnym źródłem handlu i finansowania w stosunku do tradycyjnych partnerów Afryki;
7. jest świadomy tego, że wpływ Chin na Afrykę jest różny w zależności od wielkości, struktur gospodarczych oraz jakości rządów i instytucji w poszczególnych afrykańskich gospodarkach; jest zdania, że wpływ chińskiego handlu na kraje afrykańskie – tj. zakres, w jakim handel z Chinami będzie wspierał dalszą specjalizację w zakresie produktów podstawowych bądź umożliwi afrykańskim gospodarkom dywersyfikację ich produkcji i finansowanie zrównoważonych projektów – należy poddać dokładniejszej ocenie;
8. podkreśla, że nowa rola Chin jako głównego źródła finansowania w Afryce wywołała obawy w UE; podkreśla przede wszystkim, że o ile organizacje międzynarodowe i agencje pomocy dwustronnej skupiające tradycyjnych donatorów uzależniły udzielenie pomocy od dobrego sprawowania rządów, o tyle nie dzieje się tak w przypadku Chin; wyraża zatem obawy związane z tym, że wpływ Chin może dodatkowo opóźnić poprawę sprawowania rządów i ograniczanie korupcji w Afryce, zwłaszcza w ich krajach partnerskich charakteryzujących się niewydolnymi instytucjami, takich jak Angola, Kongo, Nigeria i Sudan;
9. podkreśla, że należy zwiększać wpływ rozwojowy inwestycji w sektorze wydobywczym poprzez zapewnienie większej przejrzystości procesów związanych z udzielaniem zamówień i zawieraniem umów oraz bardziej aktywne angażowanie afrykańskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego w działania związane z nadzorem; wzywa w tym kontekście UE do zachęcania Chin do przyjęcia zasad Inicjatywy Przejrzystości w Branżach Wydobywczych;
10. uważa, że aby czerpać korzyści ze współpracy między Chinami a Afryką, rządy afrykańskie będą musiały m.in. wzmocnić swoje instytucje zarządzające; podkreśla ponadto potrzebę rozwinięcia dialogu politycznego między Chinami a państwami członkowskimi UE w celu skłonienia Chin do zwracania uwagi na wpływ udzielanej przez ten kraj pomocy na sprawowanie rządów i środowisko naturalne, a także w celu dopilnowania tego, by pomoc Chin uzupełniała pomoc udzielaną przez tradycyjnych donatorów, a nie konkurowała z nią;
11. zauważa, że chińskie inwestycje w Afryce, realizowane głównie za pośrednictwem Banku Eksportowo-Importowego, budzą wątpliwości dotyczące np. zrównoważonego charakteru przedsięwzięć, jak w przypadku dużych, kontrowersyjnych przedsięwzięć budowy elektrowni wodnych; na początek podziela opinię Grupy Afrykańskiego Banku Rozwoju, zgodnie z którą powinno się rozszerzyć zakres stosowania tzw. zasad równikowych – tj. dobrowolnego zbioru standardów określania i oceniania ryzyka społecznego i środowiskowego przy finansowaniu przedsięwzięć, a także zarządzania tym ryzykiem – na chińskie inwestycje;
12. zauważa z ubolewaniem, że większość zakrojonych na dużą skalę chińskich przedsięwzięć w Afryce była realizowana głównie przez siłę roboczą z Chin; uważa, że jest to jedna z przyczyn, dla których lokalna siła robocza pozostaje niewyszkolona, a dodatkowe korzyści dla ludności pod względem zatrudnienia są minimalne;

13. jest zdania, że kraje afrykańskie muszą zwiększyć wartość dodaną swej produkcji, bez względu na ich kraje partnerskie; oznacza to konieczność opracowania instrumentów mających na celu np. zwiększenie zapotrzebowania na niewykwalifikowanych afrykańskich pracowników w przypadku przedsięwzięć inwestycyjnych;
14. jest świadomy faktu, że choć szybki wzrost gospodarczy Chin doprowadził do znacznego wzrostu zamożności, zwłaszcza ludności miejskiej, pogłębił on różnice między obszarami miejskimi a obszarami wiejskimi, na których mieszka 50,3% ludności Chin kontynentalnych, a tym samym przyspieszył proces urbanizacji i wyludnienia wsi, wskutek czego w 2011 r. po raz pierwszy ponad połowa ludności Chin to mieszkańcy obszarów miejskich;
15. wskazuje, że pomoc udzielana przez Chiny różni się pod wieloma względami od pomocy stosowanej przez kraje należące do OECD; w szczególności przypomina, że o ile członkowie OECD zobowiązują się na mocy Porozumienia OECD w sprawie oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych do przestrzegania – w swoich działaniach z zakresu finansowania wywozu – uzgodnionego zbioru norm środowiskowych, społecznych i zarządczych, o tyle Chiny nie są zobowiązane do przestrzegania tych zasad;
16. przypomina ponadto, że o ile członkowie OECD zgodzili się na stosowanie zaleceń OECD dotyczących korupcji i oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych, które to zalecenia mają na celu przeciwdziałanie korupcji wśród zagranicznych urzędników publicznych w ramach międzynarodowych transakcji handlowych realizowanych z wykorzystaniem oficjalnych kredytów eksportowych oraz określenie odpowiednich sankcji, o tyle środki te nie zostały przyjęte przez Chiny; w tym kontekście podkreśla znaczenie tego, aby UE zaangażowała się w dalszą dyskusję z Chinami, zmierzającą do opracowania i wdrożenia z udziałem OECD wspólnych norm dotyczących pomocy rozwojowej, w tym umarzania długów;
17. wzywa Komisję, aby nadal wspierała Chiny w skutecznym dążeniu do osiągnięcia strategicznych celów rozwojowych, ale jednocześnie odchodziła od tradycyjnej współpracy i pomocy na rzecz rozwoju – poprzez stopniowe ograniczanie ODA (oficjalnej pomocy rozwojowej), począwszy od 2013 r. – dążąc do nawiązania z Chinami bardziej zrównoważonych stosunków w większym stopniu ukierunkowanych na handel w interesie obu stron; podkreśla w związku z tym, że w ramach nowego podejścia należy uwzględnić to, iż Chiny same stały się ważnym donatorem, szczególnie w Afryce, oraz że w związku z tym program ich współpracy z UE na rzecz rozwoju powinien raczej być ukierunkowany na konkretne obszary stanowiące przedmiot wspólnego zainteresowania; podkreśla, że stosunkom handlowym UE z Chinami powinny bezustannie towarzyszyć wysiłki i wymogi na rzecz rozwoju demokracji;
18. wzywa Komisję do wspierania Chin szczególnie w zwiększaniu wydajności produkcji rolnej;
19. wzywa Komisję, aby uczyniła to w ramach dialogu z chińskimi władzami w celu dopilnowania tego, by osoby w niekorzystnej sytuacji i osoby ubogie, które obecnie korzystają z unijnych projektów na rzecz rozwoju, nie zostały pozostawione samym sobie;
20. wzywa Komisję do stopniowego wycofywania pomocy rozwojowej dla Chin, której



kwota w latach 2007–2010 wyniosła 128 mln EUR, ponieważ Chiny to wschodząca gospodarka rynkowa i duży podmiot gospodarczy i polityczny w skali światowej;

21. wzywa Komisję, aby w dialogu z Chinami niezwłocznie poruszyła również problem skupowania przez Chiny ziemi w krajach rozwijających się;
22. wskazuje, że Chiny same stają się znaczącym dawcą pomocy, mimo że około 16% ludności tego kraju, liczącego 1,3 mld mieszkańców, wciąż żyje poniżej progu ubóstwa;
23. w związku z tym wzywa Komisję do traktowania Chin jako partnera z poszanowaniem dla jego tradycji kulturowych oraz do sformułowania względem Chin takich samych uzasadnionych żądań dotyczących poszanowania praw człowieka jak względem innych partnerów handlowych UE, przy jednoczesnym wspieraniu tworzenia w Chinach społeczeństwa otwartego, opartego na praworządności i poszanowaniu praw człowieka, jak również przy zapewnieniu przestrzegania przez Chiny podstawowych norm pracy MOP; uważa, że takie podejście pomoże pokonać istniejące napięcia, nasilić dalszą wymianę i zwiększyć wzajemne inwestycje, co doprowadzi obu partnerów do znalezienia obopólnie korzystnego rozwiązania;
24. w związku z tym wzywa Komisję do partnerskiej współpracy z Chinami w zakresie międzynarodowego rozwoju, aby prowadzić wymianę najlepszych praktyk oraz wykorzystywać przewagę komparatywną i zróżnicowane mocne strony wszystkich międzynarodowych partnerów we współpracy na rzecz rozwoju, a tym samym udzielać krajom rozwijającym się najlepszego i wielorakiego wsparcia;
25. podkreśla, że z uwagi na to, iż Chiny są obecnie drugą co do wielkości gospodarką na świecie, dostęp do rynków w stosunkach między Europą a Chinami musi się zawsze opierać na zasadzie wzajemności; wzywa do szybkiego zakończenia rundy dauhańskiej; podkreśla, że Chiny muszą niezwłocznie zacząć przestrzegać międzynarodowych norm środowiskowych i wypełnić zobowiązania wobec WTO, w szczególności dotyczące poszanowania praw własności intelektualnej; przestrzega przed stosowaniem środków protekcjonistycznych, szczególnie w obecnym klimacie gospodarczym, gdyż w dłuższej perspektywie byłoby to szkodliwe nie tylko dla dwustronnych stosunków politycznych, lecz także dla gospodarki UE i dla gospodarki chińskiej, a także sprzeczne z celami rozwoju UE określonymi w strategii „Europa 2020”;
26. wzywa Komisję do prowadzenia z chińskimi partnerami rozmów w sprawie uzgodnienia sprawiedliwych, przejrzystych i wspierających rozwój umów importowych oraz koncesji na surowce z krajów rozwijających się; wyraża zaniepokojenie w związku z rosnącą rywalizacją o dostęp do surowców pomiędzy Unią Europejską a Chinami, co jest niekorzystne dla krajów rozwijających się;
27. apeluje do Komisji i państw członkowskich o wykorzystanie wszystkich dostępnych kanałów dyplomatycznych i innych narzędzi w celu zachęcenia Chin do uznania międzynarodowych norm przejrzystości dotyczących działań w zakresie kredytowego finansowania wywozu w krajach rozwijających się oraz w zakresie innych środków związanych z handlem, stosowanych zarówno w Chinach, jak i poza nimi; apeluje do Komisji i państw członkowskich o kontynuowanie prac na rzecz zaangażowania Chin w tworzenie międzynarodowych norm oraz działalność organizacji normalizacyjnych

związanych z międzynarodowym systemem handlu;

28. wzywa UE i USA, aby z korzyścią dla wszystkich stron prowadziły na wszystkich szczeblach współpracę z tą wschodzącą potęgą gospodarczą;
29. uważa za konieczne to, by polityka rozwojowa UE i unijne podmioty prowadzące tę politykę przyczyniały się do tworzenia zdolności krajów rozwijających się do negocjowania solidnych umów z Chinami – szczególnie jeśli dotyczą one zasobów naturalnych – a także do zarządzania zadłużeniem oraz do stawiania czoła potencjalnym zagrożeniom dla lokalnej wydajności i lokalnych rynków pracy wywołanym przez napływ chińskich robotników i produktów;
30. wzywa Chiny do większego zaangażowania w działanie światowych instytucji, a jednocześnie przyznaje, że Chiny odgrywają już pełną i czynną rolę w ONZ i w misjach pokojowych;
31. uważa, że postrzeganie zaangażowania Chin w krajach rozwijających się jako nieuczciwej konkurencji oraz kontynuowanie konfliktowych działań w reakcji na tę sytuację będzie bezproduktywne, przede wszystkim dla samych krajów rozwijających się; podkreśla, że w najlepszym interesie krajów rozwijających się, a także w celu zwiększenia konkurencji oraz wzrostu gospodarczego w skali światowej podmioty i przedsiębiorstwa z UE planujące konkurować z Chinami w obszarze stosunków handlowych i gospodarczych z krajami rozwijającymi się muszą przedstawić oferty, które są najbardziej atrakcyjne pod względem zrównoważonego rozwoju i korzyści w perspektywie długoterminowej, w tym pod względem aspektów dotyczących środowiska naturalnego, społeczeństwa, praw człowieka i sprawowania rządów;

## WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

<b>Data przyjęcia</b>	5.12.2011
<b>Wynik głosowania końcowego</b>	+ :                16 - :                3 0 :                0
<b>Posłowie obecni podczas głosowania końcowego</b>	Véronique De Keyser, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Michèle Striffler, Alf Svensson, Anna Záborská, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
<b>Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego</b>	Fiona Hall, Eduard Kukan, Krzysztof Lisek, Judith Sargentini
<b>Zastępca (art. 187 ust. 2) obecny podczas głosowania końcowego</b>	Vittorio Prodi

17.6.2011

## OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

dla Komisji Handlu Międzynarodowego

w sprawie UE i Chin: brak równowagi w handlu?  
(2010/2301(INI))

Sprawozdawca: Dirk Sterckx

### WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Handlu Międzynarodowego, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek: A. mając na uwadze, że UE i Chiny zaliczają siebie nawzajem do najważniejszych partnerów handlowych,

B. mając na uwadze, że pomimo wysokich stóp wzrostu, jakie zarejestrowano w Chinach w ciągu 20 ostatnich lat, odnotowuje się znaczny wzrost stopy bezrobocia,

1. wzywa Komisję do nasilenia prowadzonego dialogu dotyczącego zatrudnienia i polityki społecznej oraz do rozpoczęcia ustrukturyzowanego dialogu społecznego z Chinami w ramach dialogu wysokiego szczebla w dziedzinie gospodarki i handlu;
2. stwierdza istnienie konkurencji między różnymi systemami społecznymi będącej skutkiem otwarcia światowego rynku; zauważa wzrost nieoficjalnego zatrudnienia na obszarach miejskich, jak również łamanie zasad godnej pracy pomimo istnienia ram prawnych w zakresie warunków pracy; zwraca uwagę, że mimo iż otwarcie gospodarki Chin przyniosło istotne korzyści, np. lepszy dostęp do rynku pracy i spadek stopy bezrobocia na obszarach wiejskich, nie wszystkie warstwy populacji chińskiej w równym stopniu skorzystały na wzroście gospodarczym i pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi kraju zaznaczają się różnice; zwraca uwagę, że różnice w dochodach, dostępie do zatrudnienia, opieki społecznej i zdrowotnej oraz edukacji pomiędzy mieszkańcami obszarów miejskich i wiejskich stanowią istotne wyzwanie dla polityki spójności Chin;
3. apeluje, aby konkurencja handlowa pomiędzy Chinami i UE opierała się na jasno sformułowanych zasadach umożliwiających wzajemną rywalizację oraz zapewniających stabilność i optymalizację handlową, tak aby zapewnić zgodność z interesami pracowników;

4. wskazuje na wpływ, jaki Chiny - jako największy kraj eksportujący – wywierają na gospodarkę świata, a także na wynikającą z tego faktu odpowiedzialność jeśli chodzi o poszanowanie minimalnych norm społecznych; z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane w tym obszarze przez chińskie władze centralne i lokalne; podkreśla znaczenie tego, by wszechstronne przepisy prawne spełniały międzynarodowe normy w zakresie opieki społecznej i opieki zdrowotnej, a także, iż nieodzowne jest ścisłe i skuteczne kontrolowanie egzekwowania przepisów prawnych dotyczących warunków pracy; zwraca uwagę, że zrównoważony sposób finansowania stabilnego systemu opieki społecznej i opieki zdrowotnej, który przynosi takie same korzyści we wszystkich prowincjach kraju, stanowi jedno z największych wyzwań dla rządu chińskiego; podkreśla w związku z tym znaczenie współpracy pomiędzy UE a Chinami przy projekcie reformy opieki społecznej, który ma na celu zagwarantowanie chińskim obywatelom dostępu do odpowiednich i przystępnych finansowo ubezpieczeń społecznych;
5. wskazuje na wpływ Chin na gospodarkę światową, na odpowiedzialność kraju, jeśli chodzi o poszanowanie minimalnych norm opieki społecznej, oraz znaczenie stosunków handlowych między UE i Chinami; podkreśla, że przestrzeganie praw człowieka i praw społecznych ma kluczowe znaczenie dla współpracy między UE a Chinami; podkreśla znaczenie zachowania zgodności z przepisami Międzynarodowej Organizacji Pracy i Światowej Organizacji Handlu oraz szybkie ich wdrożenie, m.in. prawa do swobodnego zrzeszania się w niezależnych związkach zawodowych; popiera dążenie do uzyskania godziwej płacy i godziwych warunków pracy; wzywa do wzajemnego poszanowania prawodawstwa dotyczącego pracy, zwłaszcza do zapobiegania nielegalnym formom pracy, np. pracy dzieci czy pracy więźniów; zwraca uwagę na zmiany na lepsze dokonane przez chiński rząd jeśli chodzi o poprawę warunków osób zatrudnionych, zauważa jednak, że prawa pracowników nie zawsze są respektowane z uwagi na słabe egzekwowanie prawa pracy oraz fakt, iż pracodawcy często nie spełniają norm w zakresie środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa, co z kolei tworzy niebezpieczne miejsca pracy; apeluje o dokonanie dogłębnej poprawy odnośnego ustawodawstwa; podkreśla znaczenie lepszej kontroli łańcucha dostaw w odniesieniu do warunków pracy; oczekuje, że rząd chiński i chińskie przedsiębiorstwa przyjmą program GSP+ za normę obowiązującą na co dzień;
6. uważa, że niezwykle istotne jest pogłębienie zainicjowanego w 2009 r. dialogu na rzecz poprawy warunków pracy i zmniejszenia liczby chorób spowodowanych pracą i wypadków przy pracy; podkreśla konieczność wymienia się najlepszymi dotyczącymi praktykami handlowymi i społecznymi; wzywa do wymiany tych wzorów między związkami zawodowymi UE i Chin, aby przyczynić się do poprawy warunków pracy siły roboczej i realizacji konwencji MOP;
7. uważa, że na MOP należy nałożyć obowiązek monitorowania przestrzegania tych praw;
8. wzywa do dalszego zwiększania pomocy rozwojowej UE, zwłaszcza w takich obszarach, jak zatrudnienie, przestrzeganie bezpieczeństwa i higieny pracy, eliminacja ubóstwa, zdrowie publiczne i higiena, edukacji i poprawa warunków życia dzieci;
9. podkreśla znaczenie dalszego podwyższania kwalifikacji chińskiej siły roboczej dla handlu światowego;
10. podkreśla znaczenie, jakie dla tworzenia zielonych miejsc pracy ma wymiana

doświadczeń i najlepszych praktyk w dziedzinie szans na zatrudnienie, wobec podejmowania problemu wpływu zmian klimatu na obszar gospodarczy, społeczny i środowiskowy;

11. wzywa do dalszego zacieśniania skuteczniejszej współpracy w zakresie zatrudniania legalnych imigrantów oraz ochrony praw i interesów pracowników migrujących oraz do większej koordynacji w ramach międzynarodowych zagadnień dotyczących pracy;
12. zauważa, że społeczeństwo chińskie starzeje się, zaś na pozór niekończący się wzrost liczby dostępnych pracowników, zwłaszcza absolwentów szkół zawodowych, wydaje się wyczerpywać; stwierdza, że z uwagi na potencjalne korzyści w obszarze kosztów produkcji dokonuje się obecnie przesunięcie handlu – z Chin do innych południowo-wschodnich krajów Azji; zwraca się zatem do Komisji Europejskiej o nakreślenie zintegrowanej polityki europejskiej ukierunkowanej na region Azji Południowo-Wschodniej, która to polityka powstrzyma europejskie korporacje wielonarodowe przed angażowaniem się w nieodpowiedzialne społecznie praktyki w tych krajach; zauważa, że u rozwijającej się w Chinach klasy średniej może wykształcić się silniejsza świadomość norm społecznych, która obecnie w całym społeczeństwie nie jest jeszcze ugruntowana;
13. zauważa, że wyniki analiz naukowych dotyczących skutków bezpośrednich inwestycji europejskich w Chinach dla rynku pracy w Europie różnią się; zauważa, że rezultaty niektórych badań wskazują, że być może nie wpłyną one w żaden negatywny wymierny sposób na sytuację rynku pracy w Europie oraz że bezpośrednie inwestycje zagraniczne mogą w pewnym stopniu pozytywnie oddziaływać na możliwości zatrudnienia w europejskich oddziałach odnośnych przedsiębiorstw; odnotowuje również badania, których rezultaty wskazują na określone negatywne skutki dla zatrudnienia w Europie;
14. uważa, że przywóz podrobionych towarów z Chin nie tylko zagraża zdrowiu i bezpieczeństwu konsumentów UE, lecz także ma niekorzystny wpływ na zatrudnienie w UE;
15. wzywa europejskie przedsiębiorstwa działające na terenie Chin do stosowania najwyższych międzynarodowych norm i najlepszych praktyk związanych z odpowiedzialnością społeczną przedsiębiorstw względem pracowników;
16. odnotowuje coraz częstsze przypadki ograniczania demokratycznych praw przez chiński reżim w ostatnich miesiącach, w tym aresztowanie i prześladowanie członków związków zawodowych;

## WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

<b>Data przyjęcia</b>	16.6.2011
<b>Wynik głosowania końcowego</b>	+ :                35 - :                6 0 :                2
<b>Posłowie obecni podczas głosowania końcowego</b>	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Mara Bizzotto, Philippe Boulland, Milan Cabrnach, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Tadeusz Cymański, Frédéric Daerden, Karima Delli, Proinsias De Rossa, Frank Engel, Sari Essayah, Ilda Figueiredo, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Liisa Jaakonsaari, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Veronica Lope Fontagné, Elizabeth Lynne, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Őry, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Traian Ungureanu
<b>Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego</b>	Vilija Blinkevičiūtė, Julie Girling, Kinga Göncz, Sergio Gutiérrez Prieto, Richard Howitt, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Jan Kozłowski, Evelyn Regner, Dirk Sterckx

24.11.2011

## **OPINIA KOMISJI PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII**

dla Komisji Handlu Międzynarodowego

UE-Chiny: brak równowagi w relacjach handlowych?  
(2010/2301(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Yannick Jadot

### **WSKAZÓWKI**

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zwraca się do Komisji Handlu Międzynarodowego, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. uważa, że brak równowagi w handlu między UE i Chinami w znacznym stopniu odzwierciedla różnice w modelu społecznym, gospodarczym i demokratycznym oraz charakterystyczne cechy demograficzne i w zakresie zasobów naturalnych, a także uznaje, że przyczynia się do tego poszanowanie w niewielkim stopniu lub brak poszanowania w Chinach niektórych praw, a zwłaszcza praw demokratycznych oraz praw socjalnych i praw pracowników; uznaje, że w celu przywrócenia równowagi czynione są pewne wysiłki, lecz uważa, że nie są one wystarczające; w związku z tym zachęca obie strony do konstruktywnego zaangażowania oraz przyjęcia strategii na rzecz bliższego i bardziej odpowiedzialnego dialogu partnerskiego opartego na wzajemnym zrozumieniu;
2. odnotowuje, że w 2016 r. Chiny uzyskają status gospodarki rynkowej i zwraca się do Komisji, by zaproponowała środki mające na celu zachowanie handlowych mechanizmów obrony po 2016 r., w tym w razie potrzeby z myślą o innowacyjnych europejskich MŚP; zachęca Chiny do wywiązania się ze zobowiązań w ramach WTO poprzez zagwarantowanie pełnego dostępu do chińskiego rynku towarom i usługom z innych krajów oraz swobody inwestowania; wzywa do takiej wymiany handlowej między Unią Europejską a Chinami, która umożliwi obydwu stronom współpracę oraz rozwój społeczno-gospodarczy; wyraża przekonanie, że obie strony stają w obliczu wyzwań, ale otwierają się przed nimi również ogromne możliwości; podkreśla, że gwałtownie wzrastający popyt w gospodarkach wschodzących jest dla UE szansą na skorzystanie na globalizacji przez dalsze zwiększanie eksportu towarów i usług na nowe rynki; zwraca uwagę na potrzebę pozytywnych obopólnych korzyści, szczególnie w zakresie zamówień publicznych; uznaje za godne ubolewania, że Chiny nadal stosują bariery pozataryfowe,



które zdecydowanie ograniczają obecność przedsiębiorstw europejskich na chińskim rynku oraz oznaczają ogromny koszt i utratę szans na tym rynku dla przedsiębiorstw europejskich; podkreśla, że dostęp do niektórych kluczowych sektorów jest wciąż ograniczony z powodu ograniczeń inwestycyjnych w związku z limitami nałożonymi na inwestycje kapitałowe w strategicznych dziedzinach;

3. zwraca uwagę na fakt, że europejskie przedsiębiorstwa ulegają pokusie przeniesienia swojej działalności do Chin, aby zredukować koszty i zwiększyć zyski, ze szkodą dla siły roboczej w Unii oraz wbrew celom, jakie postawiła sobie Unia w zakresie redukcji emisji zanieczyszczeń oraz norm socjalnych i zatrudnienia;
4. uważa, że wyzwaniem, jakie Chiny stawiają Unii Europejskiej, jest realizacja ambitnej i proaktywnej europejskiej polityki przemysłowej w oparciu o:
  - określanie, wdrażanie i przestrzeganie surowych norm,
  - bardzo rygorystyczne środki antydumpingowe,
  - przyjęcie bardziej ambitnego i zrównoważonego podejścia w europejskich strategiach politycznych dotyczących zamówień publicznych, w szczególności z myślą o poprawie dostępu europejskich przedsiębiorstw do chińskiego rynku,
  - prowadzenie badań naukowych i innowacyjność,
  - poszanowanie praw własności intelektualnej,
  - oraz wspieranie zrównoważonej gospodarki;
5. przypomina, że taka polityka przemysłowa może być skuteczna tylko wtedy, jeżeli będzie koordynowana, opracowywana i wdrażana na skalę europejską oraz że podejścia krajowe same w sobie nie umożliwiają przyjęcia spójnego i skutecznego podejścia UE do Chin;
6. podkreśla, że władze Chin w niewielkim stopniu zapewniają ochronę przed podrabianiem towarów i nie chcą rozwiązać tego problemu, co stanowi przeszkodę dla dalszej ekspansji przedsiębiorstw europejskich w tym kraju; wzywa Komisję, w ramach stosunków UE-Chiny i kolejnych negocjacji makroekonomicznych, do opracowania odpowiednich środków w dziedzinie walki z podrabianiem towarów;
7. zauważa, że wprowadzone przez Chiny ograniczenia dostępu do rynku i brak odpowiedniej ochrony praw własności intelektualnej stanowią poważną przeszkodę dla dalszej ekspansji przedsiębiorstw europejskich w tym kraju; w związku z tym wzywa do bezzwłocznego zwiększenia otwartości gospodarczej Chin;
8. stwierdza ponadto utrzymywanie technicznych barier dla zagranicznych przedsiębiorstw oraz coraz częstsza tendencja niektórych chińskich organizmów regulacyjnych do nierównego traktowania, a także brak przejrzystości regulacyjnej;
9. z niepokojem zauważa fakt, że Chiny wciąż utrudniają swobodny światowy obrót metalami ziem rzadkich i produktami pochodnymi, a utrudnienia te zwiększyły się poprzez ograniczenie kontyngentów eksportowych, które obejmują dziś również stopy

metali ziem rzadkich; wzywa Komisję do zdecydowanej współpracy z Chinami w zakresie zawierania obustronnie korzystnych porozumień przy poszanowaniu przepisów w zakresie ochrony środowiska i handlu międzynarodowego;

10. wyraża przekonanie, że stworzenie przez Komisję mechanizmu wymiany informacji nt. porozumień dwustronnych między państwami członkowskimi UE a krajami trzecimi ułatwi w dziedzinie handlu z Chinami przyjęcie spójnego podejścia do tego kraju;
11. podkreśla znaczenie określenia ram inwestycyjnych między oboma partnerami oraz zauważa znaczenie znalezienia punktów zbieżnych między strategią Europa 2020 a planem pięcioletnim Chin;
12. jest zaniepokojony brakiem gotowości ze strony władz chińskich do wdrażania bezpieczeństwa cybernetycznego i ścigania cyberprzestępczości, co zagraża bezpieczeństwu sieci i informacji na świecie i ma poważny, negatywny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo UE;
13. przypomina znaczące postępy Chin w tworzeniu i określaniu ich własnych norm oraz zachęca Chiny i UE do wszelkiej współpracy w ramach międzynarodowych negocjacji w sprawie norm; uważa, że jako największy światowy rynek UE musi również pozostać najważniejszym światowym dostawcą norm, w szczególności w dziedzinach strategicznych; domaga się zatem, aby wszystkie towary wprowadzone do obrotu na rynku wewnętrznym ściśle spełniały normy ochrony socjalnej, ochrony środowiska i ochrony zdrowia; wzywa państwa członkowskie do wzmocnienia mechanizmów nadzoru rynku, aby zapewnić, że wszelkie towary, które nie spełniają norm UE, nie wejdą do obrotu na rynku wewnętrznym; zwraca się do Komisji o ocenę, czy wspólne podejście UE w zakresie nadzoru rynku pozwoliłoby w odpowiedni sposób wzmocnić obecne przepisy dotyczące kontroli;
14. przypomina, że skala inwestycji w energię odnawialną i wsparcia finansowego rządu Chin na rzecz efektywności energetycznej i energii odnawialnych stanowi wyzwanie dla unijnego sektora wytwarzania energii odnawialnych; zwraca uwagę, że – zgodnie ze światowym sprawozdaniem dotyczącym energii odnawialnych za 2010 r. opublikowanym przez globalną sieć promowania energii odnawialnej w XXI w. („REN21”) wspieraną przez Międzynarodową Agencję Energii i Organizację Narodów Zjednoczonych – z 80 gigawatów (GW) dodatkowo produkowanej na świecie energii odnawialnej, najwięcej, czyli aż 37 GW, przypada na Chiny; w związku z tym wzywa do podjęcia bezzwłocznych działań i większego zaangażowania się w zapewnienie, że UE będzie nadal odgrywać wiodącą rolę w tych obszarach i nie stanie się importerem netto technologii energii odnawialnej poprzez ukierunkowanie swoich działań badawczych na racjonalne wykorzystanie zasobów i gospodarkę ekologiczną oraz poprzez inwestowanie w zrównoważoną i spójną gospodarkę; ostrzega przed niewłaściwym wykorzystywaniem barier w handlu i inwestycjach w sektorze produktów ekologicznych;
15. podkreśla, że Chiny zajmują pierwsze miejsce na świecie, jeżeli chodzi o budowę elektrowni wiatrowych, że Chińczycy i Indyjcy wytwórcy turbin wiatrowych znajdują się w pierwszej dziesiątce oraz że Chiny produkują obecnie większość paneli fotowoltaicznych na świecie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych działań, aby promować wydajny ekologicznie rozwój i produkcję na

terytorium Unii tych technologii oraz nowych innowacyjnych technologii pomagających osiągnąć ambitne cele redukcji emisji gazów cieplarnianych;

16. uważa, że wzrost popytu krajowego oraz dążenie do reform gospodarczych w Chinach będą miały kluczowe znaczenie dla promowania bardziej zrównoważonego środowiska rynkowego oraz dla zmniejszenia deficytu dwustronnego; zachęca do przeprowadzenia niezbędnej reformy usług bankowych oraz do stworzenia rzeczywistego rynku kredytów konsumenckich;
17. zachęca UE i Chiny, by rozwijały strategiczne partnerstwa w zakresie badań i rozwoju oraz współpracy przemysłowej i technologicznej, jak również innowacji w różnych przyszłościowych sektorach gospodarki ekologicznej, takich jak ograniczanie zużycia energii, recykling i tzw. górnictwo miejskie, skuteczne i zrównoważone gospodarowanie surowcami, metalami ziem rzadkich i innymi strategicznymi zasobami w całym cyklu koniunkturalnym, energie odnawialne i efektywność energetyczna, dzięki:
  - współdzieleniu i wspólnej produkcji technologii energii odnawialnej oraz wspólnym programom na rzecz badań i rozwoju,
  - większej przejrzystości i wiarygodności danych na temat energii oraz lepszej wymianie najlepszych praktyk i informacji,
  - wzmocnieniu partnerstwa w ramach projektu ITER;
18. wzywa UE do wzmocnienia wysiłków na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa zasobów poprzez prowadzenie badań nad trwałymi rozwiązaniami alternatywnymi;
19. zwraca uwagę na fakt, że Chiny nadal stosują ograniczenia dotyczące eksportu surowców w postaci ceł lub kwot, których zakazuje WTO i które przyczyniają się do sztucznego wzrostu światowych cen surowców, w wyniku czego ceny krajowe są niższe, dając chińskim producentom znaczną przewagę z punktu widzenia konkurencji;
20. przypomina, że Chiny pokrywają około 97% zapotrzebowania na pierwiastki ziem rzadkich, na które rząd chiński nałożył kwoty ograniczające eksport, w wyniku czego nastąpił wzrost cen zakupu dla przedsiębiorstw europejskich, które znajdują się w bardziej niekorzystnej sytuacji niż przedsiębiorstwa chińskie;
21. wzywa UE i Chiny do nawiązania strategicznych partnerstw w dziedzinie badań, rozwoju i innowacyjności na drodze pogłębionej współpracy UE z chińskimi uniwersytetami i instytutami badawczymi, wspólnych szkoleń i programów akademickich oraz zwiększonej mobilności pracowników naukowych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że europejskie programy udostępniane są chińskiemu zespołowi badawczemu, oraz domaga się, by chińskie programy były także udostępniane europejskim naukowcom; zachęca do rozwoju partnerstwa technologicznego, by odpowiedzieć na wspólne wyzwanie, jakim jest opracowanie sposobów produkcji przy oszczędnym zużyciu zasobów oraz wspólnych programów badawczych dla wspólnego dobra Europejczyków i obywateli Chin;
22. domaga się oceny wpływu chińskich specjalnych stref ekonomicznych w krajach afrykańskich i północno-afrykańskich, a w szczególności w tych krajach, z którymi UE

zawarła porozumienia handlowe; podkreśla z zaniepokojeniem, że chińska polityka prowadzona w Afryce może mieć dramatyczny w skutkach wpływ na zasoby naturalne i że stanowi ona wyzwanie dla europejskiej polityki rozwoju; wzywa Komisję, by przeprowadziła ocenę zgodności europejskiej polityki handlowej w stosunku do Chin, a także europejskiej polityki współpracy na rzecz rozwoju w stosunku do Afryki.

## WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

<b>Data przyjęcia</b>	23.11.2011
<b>Wynik głosowania końcowego</b>	+ :                43 - :                0 0 :                3
<b>Posłowie obecni podczas głosowania końcowego</b>	Jean-Pierre Audy, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Giles Chichester, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Glante, Robert Goebbels, Fiona Hall, Jacky Hénin, Edit Herczog, Kent Johansson, Romana Jordan Cizelj, Lena Kolarska-Bobińska, Béla Kovács, Philippe Lamberts, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Anni Podimata, Herbert Reul, Paul Rübig, Amalia Sartori, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Vladimir Urutchev, Alejo Vidal-Quadras, Henri Weber
<b>Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego</b>	Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Yannick Jadot, Ivailo Kalfin, Seán Kelly, Holger Kraemer, Werner Langen, Alajos Mészáros, Mario Pirillo, Vladimír Remek
<b>Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego</b>	Cristian Silviu Buşoi, Anna Hedh

23.11.2011

## **OPINIA KOMISJI RYNKU WEWNĘTRZNEGO I OCHRONY KONSUMENTÓW**

dla Komisji Handlu Międzynarodowego

UE-Chiny: brak równowagi w relacjach handlowych?  
(2010/2301(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Morten Løkkegaard

### **WSKAZÓWKI**

Komisja Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów zwraca się do Komisji Handlu Międzynarodowego, właściwej w tej sprawie, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. podkreśla współzależność rynku chińskiego i unijnego oraz potrzebę istnienia równych szans i unikania protekcyjizmu; odnotowuje postęp poczyniony przez Chiny na rzecz otwarcia swoich rynków; podkreśla jednak potrzebę zajęcia się działaniami podejmowanymi na wewnętrznym rynku chińskim, które sprawiają, że klimat rynkowy dla przedsiębiorców europejskich jest mniej przyjazny; wyraża opinię, że – przy jednoczesnej kontynuacji współpracy w ramach WTO – umowa o wolnym handlu z Chinami mogłaby się przyczynić do poprawy relacji handlowych i miałyby pozytywne skutki dla obu stron; kładzie nacisk na to, że priorytetem UE powinna być umowa na szczeblu WTO;
2. zwraca szczególną uwagę na znaczenie dialogu wysokiego szczebla ds. gospodarczych i handlowych między UE a Chinami; wzywa UE i Chiny do organizowania dwa razy do roku wspólnych spotkań w celu wzmocnienia za pośrednictwem dialogu relacji dwustronnych i uzyskania konkretnych rezultatów m.in. w takich dziedzinach jak inwestycje, świadczenie usług, prawa własności intelektualnej, zamówienia publiczne, bezpieczeństwo produktów, przestrzeganie zasad dotyczących znaków towarowych, dostęp do surowców, standardy oraz bariery taryfowe i pozataryfowe; wzywa Komisję do dalszego podkreślania trudności, jakie napotykają europejskie przedsiębiorstwa w Chinach w związku z biurokracją, kwestiami dotyczącymi zasobów ludzkich i dostępem do rynku;
3. podkreśla potrzebę przyjęcia zrównoważonego podejścia względem Chin; wzywa Komisję i państwa członkowskie do umocnienia szeroko zakrojonej współpracy z Chinami w dziedzinach wspólnych badań, takich jak bezpieczeństwo produktów i zdrowie

ludzi, oraz do ustanowienia szerszej zakrojonej wymiany naukowej, technologicznej i kulturalnej;

4. wyraża ubolewanie, że klimatowi inwestycyjnemu w Chinach brakuje przejrzystości oraz że wciąż obowiązują tam dyskryminacyjne wymogi; wzywa do zawarcia dwustronnej umowy inwestycyjnej z Chinami mającej na celu zwiększony dostęp rynku do inwestycji, poczynając od sektorów charakteryzujących się największymi ograniczeniami; podkreśla potrzebę ułatwiania relacji handlowych i inwestycji, w szczególności małym i średnim przedsiębiorstwom; wskazuje na znaczenie koordynacji pomiędzy organami centralnymi i lokalnymi w Chinach; podkreśla fakt, że Chiny stanowią dla UE największe źródło przywozu i drugi co do wielkości rynek wywozu UE, i to, że zarówno w przypadku przywozu, jak i wywozu w latach 2009–2010 odnotowano ponad 30-procentowy wzrost;
5. jest zaniepokojony tym, że w związku z brakiem swobodnego dostępu do rejestru handlowego nie ma wiarygodnych informacji o partnerach handlowych z Chin; podkreśla znaczenie wiarygodnych informacji będących podstawowym warunkiem dobrego klimatu dla biznesu;
6. wyraża zaniepokojenie odbywającym się w Chinach na znaczną skalę podrabianiem i piractwem oraz niskim poziomem egzekwowania praw własności intelektualnej, co hamuje innowacje w UE oraz znacząco wpływa na bezpieczeństwo konsumentów; wzywa zarówno Komisję, jak i państwa członkowskie do zintensyfikowania rozmów z Chinami dotyczących efektywnego egzekwowania praw własności intelektualnej, w tym także na szczeblu regionalnym i lokalnym; podkreśla dyskryminacyjny charakter formalnych wymogów nakładanych na zagraniczne firmy uniemożliwiających im skuteczną ochronę ich praw i patentów w Chinach; jest zdania, że kluczowe znaczenie dla rozwoju handlu między UE i Chinami ma ochrona praw własności intelektualnej firm międzynarodowych przez chińskie władze, i z zadowoleniem odnosi się do poczynionych wysiłków; uważa, że wywóz z UE produktów opartych na nowoczesnych technologiach mógłby ulec znacznemu wzrostowi, biorąc pod uwagę zapotrzebowanie Chin na te produkty oraz zdolność UE do ich wytworzenia;
7. podkreśla potrzebę lepszego dostępu do rynków zamówień publicznych; wyraża zaniepokojenie stosunkowo bardziej protekcyjną polityką i prawodawstwem Chin w dziedzinie zamówień publicznych; podkreśla, że UE musi w dalszym ciągu wywierać nacisk na Chiny z ich wschodzącymi rynkami, w szczególności na rzecz ich szybkiego przystąpienia do porozumienia WTO w sprawie zamówień publicznych (GPA), aby zapewnić zgodność procedur udzielania zamówień publicznych ze standardami międzynarodowymi oraz stworzyć przewidywalne warunki dla oferentów; popiera dokonywany przez Komisję przegląd działań niezbędnych do zagwarantowania sprawiedliwego dostępu przedsiębiorstw UE do procedur udzielania zamówień publicznych w państwach trzecich i vice versa; zwraca jednak uwagę na konieczność opracowania tych działań w taki sposób, aby nie prowadziły one do niepożądanego ponownego podziału rynku, co mogłoby wywrzeć negatywny wpływ na przemysł europejski i jego relacje handlowe na arenie międzynarodowej;
8. wyraża zaniepokojenie tym, że wprowadzane są jeszcze bardziej szczegółowe standardy krajowe i procedury w zakresie certyfikacji, które tworzą nowe przeszkody natury

technicznej dla relacji handlowych; podkreśla potrzebę nawiązania przez UE dialogu z Chinami oraz potrzebę włączenia Chin w proces podejmowania decyzji przy opracowywaniu przyszłych standardów międzynarodowych, tak aby stosowanie różnych standardów nie było wykorzystywane jako faktyczna przeszkoda dla relacji handlowych; podkreśla, że proces ubiegania się o zezwolenie na prowadzenie działalności w Chinach jest opieszale, i postrzega go jako stosowane przez Chiny narzędzie spowalniające podejmowanie działalności przez przedsiębiorstwa zagraniczne i ich rozwój w szeregu sektorów; podkreśla konieczność uproszczenia tej procedury; z zadowoleniem odnosi się do wysiłków czynionych przez Chiny na rzecz dostosowania standardów krajowych do standardów międzynarodowych;

9. wyraża zaniepokojenie stosowaną przez Chiny restrykcyjną polityką i ich dominującą pozycją na rynku w odniesieniu do niektórych surowców, które są niezbędne do funkcjonowania gospodarki europejskiej; wzywa Komisję do stałego monitorowania i uwzględniania na szczeblu regionalnym, wielostronnym i dwustronnym luki między popytą a popytem w odniesieniu do surowców krytycznych i metali ziem rzadkich oraz do większego zaangażowania w prowadzenie dialogu z Chinami w zakresie stosowania przez Chiny zasad WTO w celu wdrożenia systemu kwotowego dotyczącego metali ziem rzadkich, które w istocie nie są zagrożonymi zasobami naturalnymi; kładzie szczególnie nacisk na potrzebę przestrzegania przez Chiny zasad WTO w zakresie dostępu do surowców, zgodnie z orzeczeniem WTO z dnia 5 lipca 2011 r., oraz zasad w zakresie dostępu do metali ziem rzadkich; podkreśla potrzebę zastosowania wspólnego europejskiego podejścia w dziedzinie surowców w celu wzmożenia nacisku politycznego i zapewnienia przedsiębiorstwom w UE równego dostępu do zasobów niezbędnych do ich działalności produkcyjnej;
10. wzywa Komisję do przeprowadzenia gruntownej analizy wpływu kursów walutowych na bilans handlowy między UE a Chinami; wspiera Chiny w dalszych działaniach na rzecz osiągnięcia pełnej wymiennalności chińskiego juana;
11. zwraca uwagę na szereg sprawozdań zleconych przez instytucje UE, w których krajową i globalną działalność gospodarczą Chin<sup>1</sup> niejednokrotnie opisuje się w sposób stroniczy i obraźliwy; podkreśla konieczność podjęcia konstruktywnie krytycznego dialogu przy jednoczesnym poszanowaniu specyfiki kulturowej i różnic w organizacji politycznej.

---

<sup>1</sup> DG EXPO, „Chiny w Afryce: krytyka”, prezentacja polityki (październik 2010 r.), PE 449.518, s. 10 – „Obecność gospodarcza Chin szerzy się w Afryce niczym plama ropy”.



## WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

<b>Data przyjęcia</b>	22.11.2011
<b>Wynik głosowania końcowego</b>	+ :                28 - :                1 0 :                3
<b>Posłowie obecni podczas głosowania końcowego</b>	Pablo Arias Echeverría, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia De Campos, Jürgen Creutzmann, Cornelis de Jong, Evelyne Gebhardt, Małgorzata Handzlik, Iliana Ivanova, Eija-Riitta Korhola, Edvard Kožušník, Hans-Peter Mayer, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Heide Rühle, Matteo Salvini, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
<b>Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego</b>	Regina Bastos, María Irigoyen Pérez, George Lyon, Ramona Nicole Mănescu, Emma McClarkin, Konstantinos Poupakis, Sylvana Rapti, Marc Tarabella, Kyriacos Triantaphyllides, Wim van de Camp

## WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

<b>Data przyjęcia</b>	27.3.2012
<b>Wynik głosowania końcowego</b>	+ :            24 - :            2 0 :            4
<b>Posłowie obecni podczas głosowania końcowego</b>	William (The Earl of) Dartmouth, Damien Abad, Laima Liucija Andrikienė, Maria Badia i Cutchet, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Marielle de Sarnez, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Paul Murphy, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Keith Taylor, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Paweł Zalewski
<b>Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego</b>	Josefa Andrés Barea, George Sabin Cutaş, Mário David, Elisabeth Köstinger, Jörg Leichtfried, Jarosław Leszek Wałęsa
<b>Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego</b>	Gabriel Mato Adrover